Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МККП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 66 (6042) | 22 сакавіка 1938 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ: Шырэй і лепш асвятляць партыйнае жыццё!

Усебеларуская нарада аграномаў.

АРТЫКУЛЫ:

Н. Я. Наталевіч. — На аснове Сталінскай Канстытуцыі.

М. Кудрын. — Намеснік палітрука.

Р. Додзін. — У Полацку марудна выпраўляюць памылкі.

А. Далiновіч. — Хто перашкаджае будаўніцтву Аршанскага ільнакамбіната.

Г. Авадзень. — Да ўвагі Наркаммясцпрома.

Узорна завяршыць атэстацыю настаўнікаў.

Д. Андрыевіч. — Польшча сёння.

ЗА РУБЯЖОМ:

Пасля прыняцця Літвой польскага ўльтыматума.

Знішчыць трацкісцкіх гадаў — прыслужнікаў Франко!

На франтах у Іспаніі.

Італьянскі друк аб замежнай палітыцы Англіі.

Канфіскацыя ўласнасці англаамерыканскіх нафтавых кампаній у Мексіцы.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

ШЫРЭЙ І ЛЕПШ АСВЯТЛЯЦЬ ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ!

Велізарны ўздым палітычнай актыўнасці мас у нашай краіне, вылучэнне новых партыйных кадраў, прыём новых членаў у партыю і звязаныя з гэтым сур'ёзныя задачы ідэйна-выхаваўчай і масавай арганізацыйна-партыйнай дзейнасці, вялікая работа, якая праводзіцца зараз партыйнымі арганізацыямі па выпраўленню памылак, указаных студзеньскім Пленумам ЦК ВКП(б), — усё гэта патрабуе поўнакроўнага асвятлення партыйнага жыцця ў совецкім друку.

Сур'ёзныя недахопы партыйнай работы, якія былі ўскрыты студзеньскім Пленумам Цэнтральнага Камітэта партыі ў сувязі з памылкамі пры выключэнні комуністаў з партыі і фармальна-бюракратычнымі адносінамі да апеляцый выключаных, не ў малой меры тлумачацца і тым, што друк праходзіў міма абураючых агіднасцей, якія дапускалі многія партыйныя арганізацыі, не заўважаў той подлай работы, якую вёў замаскіраваны вораг. У вельмі многіх месцах газеты з вялікім раўнадушшам адносіліся да сігналаў няправільна выключаных з партыі, больш таго, часта асобныя газеты самі прадастаўлялі свае старонкі для паклёпу на чэсных людзей.

Студзеньскі Пленум Цэнтральнага Камітэта партыі паставіў перад партыйнымі арганізацыямі сугуба важныя задачы. Роля партыйнага друку, пачынаючы ад цэнтральных, канчаючы заводскімі газетамі, заключаецца ў тым, каб сачыць за няўхільным выкананнем пастановы Пленума ЦК ВКП(б). У першую галаву многія газеты павінны былі выправіць свае ўласныя памылкі, рэабілітаваць тых, каго яны знеславілі, каго беспадстаўна ачарнілі. Друк абавязан быў сачыць за ходам разбору апеляцый, за тым, як перабудоўваюць партыйныя арганізацыі сваю работу, як партыйныя кіраўнікі на справе ажыццяўляюць індывідуальны, дыферэнцыяваны падыход да комуністаў. Газеты павінны закляйміць паклёпнікаў, кар'ерыстаў. Гэтыя свае прамыя абавязкі вельмі многія газеты пакуль не выконваюць або выконваюць павярхоўна.

Цэнтральны Камітэт партыі гэтымі днямі канстатаваў, што ў газетах «Звязда» (орган ЦК компартыі Беларусі), «Советская Белоруссия», «Уральский рабочий» бессістэмна і павярхоўна асвятляюцца пытанні партыйнага жыцця, што асабліва відаць на прыкладзе зусім нездавальняючага асвятлення работы партыйных арганізацый па выкананню рашэнняў студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б). Пасля апублікавання пастановы Пленума, на працягу студзеня-лютага ўказаныя газеты абмежаваліся пераважна перадрукаваннем перадавых артыкулаў з цэнтральных газет і выпадковымі заметкамі.

Цэнтральны Камітэт партыі канстатаваў слабае асвятленне партыйнага жыцця і ў многіх іншых газетах. Гэтаму яўна ненармальнаму становішчу трэба пакласці канец! ЦК ВКП(б) пастанавіў увесці ў рэспубліканскіх, краявых і абласных газетах пастаянны аддзел — «Партыйнае жыццё». Пры гэтым ЦК нацкомпартый, крайкомы і абкомы павінны забяспечыць сістэматычны ўдзел абласнога, раённага і нізавога партыйнага актыва ў газетах у якасці аўтараў артыкулаў, заметак па пытанню партыйнага жыцця.

Пастанова Цэнтральнага Камітэта накладае велізарныя абавязкі на ўсіх кіраўнікоў партыйных арганізацый, на ўсіх рэдактароў нашых газет. Асабліва сур'ёзна павінны прызадумацца рэдактары тых газет, на старонках якіх знікла партыйная тэматыка. Бо наўрад ці можна лічыць большэвіцкім кіраўніком газеты таго рэдактара, які абыякава адносіцца да асвятлення партыйнага жыцця.

Асноўны недахоп у асвятленні партыйнага жыцця, які адносіцца амаль да ўсіх газет, — гэта павярхоўны, шаблонны падыход да партыйных тэм. Шаблон у змесце, у мове, якой пішуцца заметкі. Шаблон і павярхоўнасць у крытыцы. Нярэдка бывае так, што газета крытыкуе таго або іншага работніка, той або іншы недахоп жыцця партыйнай арганізацыі, сама сабе не даючы адчоту, за што і чаму крытыкуе. Бяззубасць і адсутнасць сапраўднай большэвіцкай самакрытыкі і крытыкі ў такіх газетах падмяняюцца крыклівымі заметкамі. Бывае і наадварот, калі газета хваліць арганізацыю, растачае незаслужаныя камплiменты партыйнаму кіраўніку, не разабраўшыся ў сутнасці справы.

Шаблон і павярхоўнасць — гэта часта рэзультат няведання партыйнага жыцця, некрытычнага, неглыбокага падыходу да партыйных тэм з боку некаторых «уласных» і «спецыяльных» карэспандэнтаў, якія прабуюць асвятляць самыя сур'ёзныя пытанні партыйнага жыцця з акна чыгуначнага вагона. Замест таго, каб уважліва і глыбока вывучыць жыццё, якім жыве партыйная арганізацыя, іншы карэспандэнт пасля вельмі кароткага прабывання на месцы строчыць артыкульчык поўны павярхоўных, крыклівых вывадаў. Няма чаго і гаварыць аб велізарнай палітычнай шкодзе такіх метадаў асвятлення партыйных пытанняў.

Недахоп, уласцівы амаль усім газетам, — слабае прыцягненне актыва да ўдзелу ў асвятленні партыйнага жыцця. Скажам, да прыкладу, аб газеце «Социалистический Донбасс», газеце буйнейшага прамысловага раёна. Дзе, як не ў гэтай газеце, трэба шукаць сістэматычнага асвятлення праблем партыйна-масавай работы ў шахтах, на прадпрыемствах, асвятлення работы новых партыйных кадраў, вопыту прапаганды, агітацыі, асвятлення ўсіх гэтых пытанняў сіламі партыйнага актыва? Калі меркаваць па гэтай газеце, то выходзіць, што ў Данбасе тыднямі замірае партыйнае жыццё, бо тыднямі газета нічога па гэтых пытаннях не друкуе.

Жыццё такіх вялікіх партыйных арганізацый, як Данбаса, як Варашылаўградскай, Арцёмаўскай, Краматорскай, асвятляюць галоўным чынам штатныя карэспандэнты газеты. З Варашылаўграда піша штатны карэспандэнт Жэрнавы, з Арцёмаўска — Мельцэр і т. д. Несумненна, у любой партарганізацыі Данбаса могуць знайсціся сур'ёзныя аўтары па партыйных пытаннях. Уся справа, як відаць, у тым, што рэдакцыя «Социалистического Донбасса» не ўмее прыцягнуць партыйны актыў да ўдзелу ў газеце, не ўмее працаваць з ім, ігнарыруе яго.

Вельмі многія газеты амаль не закранаюць актуальных, вострых праблем партыйнай работы і ў лепшым выпадку рэгістрыруюць асобныя важныя з'явішчы партыйнага жыцця, не аналізуючы іх, не дапамагаючы партыйным арганізацыям паляпшаць работу. Да прыкладу, аб новых партыйных кадрах газеты друкуюць заметкі, якія толькі рэгістрыруюць вылучэнне, але не асвятляюць работу новых партыйных кіраўнікоў, іх запатрабаванні, труднасці, якія сустракаюцца на іх шляху. Мала пішуць газеты аб канкрэтнай дапамозе новым работнікам. Няма, як правіла, абмену вопытам партыйнай работы, не ўзнімаюцца сур'ёзныя арганізацыйна-партыйныя праблемы. Або возьмем пытанні партыйнай прапаганды. У лепшым выпадку ў газетах ідзе рэгістрацыя работы асобных гурткоў замест крытычнага асвятлення дзейнасці прапагандыстаў, замест дапамогі прапагандысцкім кадрам. Сур'ёзныя пытанні, ідэалагічнай загартоўкі, тэарэтычнага абучэння партыйных кадраў падмяняюцца арыфметычнымі выкладкамі аб «ахопе» слухачоў і т. д. У любой-жа арганізацыі наспяваюць вострыя, важныя пытанні прапаганды.

У руках партыйных арганізацый газеты — гэта сур'ёзная зброя, вялікі памочнік ва ўсёй рабоце. Вузкі кругагляд таго партыйнага кіраўніка, які гэтага не разумее, які раўнадушны, бясклапотны да таго, як асвятляецца партыйнае жыццё ў газеце. Абавязак кожнага партыйнага кіраўніка — дапамагчы газеце ярка, поўнакроўна асвятляць партыйнае жыццё, скарыстаць газету для шырокага разгортвання самакрытыкі ў арганізацыі, для ўздыму ўсяго партыйнага жыцця на ўзровень тых вялікіх палітычных задач, якія стаяць перад усёй краінай, перад кожнай партыйнай арганізацыяй.

«ПРАВДА».

ПАСЛЯ ПРЫНЯЦЦЯ ЛІТВОЙ ПОЛЬСКАГА УЛЬТЫМАТУМА

ПАРЫЖ, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Польскі ультыматум літоўскаму ўраду расцэньваецца ў Францыі як новы цяжкі ўдар па палітыцы калектыўнай бяспекі, нанесены метадамі гітлераўскай агрэсіі. Нават правы друк канстатуе, што затрудненні ў адносінах між Польшчай і Літвой зусім не будуць зжыты з устанаўленнем дыпламатычных адносін між гэтымі краінамі, а толькі ўступаюць у новую фазу.

Каментуючы прыняцце Літвой польскага ультыматума, Жэневьева Табуі ў «Эвр» піша: «Як відаць, Бек (польскі міністр замежных спраў) расчараваны. Ён хутчэй хацеў-бы, каб Літва адмовілася ад прыняцця ультыматума, што дазволіла-б яму па метаду Гітлера дабіцца лёгкага ваеннага поспеху».

***

ВАРШАВА, 21 сакавіка. (БЕЛТА). З выказванняў асобных газет ясна відаць, што Польшча не мае намеру абмяжоўвацца ўстанаўленнем дыпламатычных адносін з Літвой, а разлічвае выкарыстоўваць гэты крок для далейшага націску на Літву.

Учора ў Вільні адбыўся дэманстратыўны парад польскіх воінскіх часцей, сцягнутых да польска-літоўскай граніцы.

Агенцтва Экспрэс паведамляе, што ўпраўленне віленскімі чыгункамі ў спешным парадку рыхтуецца да ўстанаўлення чыгуначных зносін паміж Польшчай і Літвой, хаця аб перагаворах па гэтаму пытанню пакуль яшчэ нічога невядома.

Лонданскі карэспандэнт «Ілюстраваны кур'ер цодзенны», спасылаючыся на англійскія крыніцы, піша аб радзе новых патрабаванняў Польшчы: устанаўленне поўнай аўтаноміі для палякаў, пражываючых у Літве, забеспячэнне Польшчы свабоды доступу да балтыйскіх партоў Літвы (з асоба спрыяючымі ўмовамі для польскага гандлёвага флота ў Клайпедзе і Палянгу).

Далей гэта-ж газета прыводзіць паведамленне «Джорнале д'Італіа» аб прадстаячым нібы стварэнні польскай морскай і ваеннай базы ў Клайпедзе (Мемелі).

ПАВЕДАМЛЕННЕ ЛІТОЎСКАГА ТЭЛЕГРАФНАГА АГЕНЦТВА

КАУНАС, 21 сакавіка. (БЕЛТА). Сёнешні вячэрні друк публікуе наступнае паведамленне літоўскага тэлеграфнага агенцтва:

«У сувязі з падзеямі апошніх дзён у грамадстве распаўсюджваюцца чуткі, нібы ўрад даў Польшчы некаторыя іншыя абяцанні, акрамя тых, аб якіх паведамлялася ў друку. Ва ўрадавых колах катэгарычна падкрэсліваюць, што з боку Літвы ёсць згода аднавіць такія дыпламатычныя адносіны з Польшчай, якія Літва мае з іншымі дзяржавамі. Акрамя таго, абяцана, што будучаму пасольству Польшчы ў Каунасе і літоўскаму пасольству ў Варшаве будуць прадастаўлены такія-ж правы, якімі карыстаюцца наогул усе пасольствы замежных дзяржаў. Акрамя гэтых абяцанняў, апублікаваных у друку, ніякіх іншых абяцанняў з боку Літвы Польшчы не дана».

ГЕРМАНСКІЯ САМАЛЁТЫ НАД ЛІТОЎСКАЙ ТЭРЫТОРЫЯЙ

ЛОНДАН, 21 сакавіка. (БЕЛТА). Як перадаюць карэспандэнты газет «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» і «Ньюс кронікл» з Каунаса, 19 сакавіка тры германскія самалёты, выляцеўшыя з Усходняй Прусіі, перасеклі літоўскую граніцу і паглыбіліся ўнутр краіны. Карэспандэнты паведамляюць, таксама, што вялікая колькасць германскіх войск сканцэнтравана на германа-літоўскай граніцы каля Тільзіта.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Паводле паведамлення іспанскага міністэрства абароны, 19 сакавіка раніцаю праціўнік, падтрыманы авіяцыяй і артылерыяй, прадпрыняў ярасную атаку ў сектары Альканьіз. Рэспубліканцы былі вымушаны эвакуяваць Ля Каданьера (на паўднёвы ўсход ад Альканьіз).

Рэспубліканскія знішчальныя самалёты недалёка ад Альканьіз уступілі ў бой з трыма эскадрылямі самалётаў «Фіят». Адзін фашысцкі самалёт быў збіты.

20 сакавіка ўвесь дзень адбываліся жорсткія бai ў сектары Альканьіз-Каланда. Асабліва напружаным быў бой ў вёсцы Торэвелілья, дзе рэспубліканскія войскі адбілі атаку праціўніка.

20 сакавіка фашысцкія самалёты тыпу «Юнкерс» і «Савойя» бамбардыравалі гарады Тарагону, Рэус, Бенікарла і Сагунта. Зруйнавана больш 75 дамоў. Ёсць ахвяры.

У той-жа дзень рэспубліканскі знішчальнік, патруляваўшы над Барселонай, прыкмеціў набліжэнне трох гідрасамалётаў праціўніка. Знішчальнік атакаваў і збіў адзін гідрасамалёт; астатнія ўдаліліся ў напрамку да вострава Майёрка.

***

На мадрыдскім фронце—без змен.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

На ўсход ад Кардовы рэспубліканскія войскі прасунулі свае перадавыя лініі, заняўшы вышыню «370» — недалёка ад Валенсуэла.

Знішчыць трацкісцкіх гадаў — прыслужнікаў Франко!

БАРСЕЛОНА, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Генеральны сакратар Федэрацыі аб'яднанай соцыялістычнай моладзі Іспаніі Санцьяго Карыльо звярнуўся ўчора па радыё з прамовай да ўсёй моладзі Іспаніі. Карыльо заявіў, што «ўся моладзь, яшчэ не прызваная ў народную армію, гарыць жаданнем уступіць у яе рады, каб даць рашучы бой фашызму. Заклік стварыць 2 дывізіі з моладзі пачуты, і ва ўсіх гарадах рэспубліканскай Іспаніі тысячы маладых людзей запісваюцца добраахвотнікамі. Варварская бамбардыроўка фашыстамі Барселоны і іншых гарадоў выклікала толькі жаданне адпомсціць за невіноўныя ахвяры і перамагчы».

Патрабуючы барацьбы з «пятай калонай», Карыльо заявіў:

«Трацкісты — гэтыя подлыя наёмнікі і прыслужнікі фашызма — з'яўляюцца галоўнымі віноўнікамі таго, што ўсходні фронт быў прарван. Гэта яны адкрылі брэш ворагу». Карыльо заклікаў іспанскую моладзь да бязлітаснага знішчэння трацкісцкіх шпіёнаў, здраднікаў і прадажнікаў.

УЧОРА ЗАКРЫЛАСЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАРАДА АГРАНОМАЎ

Многа цікавых і актуальных пытанняў па наладжванню агранамічнай работы ў калгасах рэспублікі ўзнялі аграномы ў сваіх выступленнях на рэспубліканскай нарадзе.

Учора на раніўнім пасяджэнні прадаўжаліся спрэчкі па дакладу.

Тав. Арцем'ева, загадчык насенна-кантрольнай лабараторыі Аршанскага раёна, спыняе ўвагу нарады на карэнным паляпшэнні раённых насенна-кантрольных лабараторый, якія зачастую знаходзяцца ў вельмі дрэнных памяшканнях, не маюць належнага абсталявання і т. д.

Аб наладжванні парніковай гаспадаркі калгасаў гаворыць агроном менскага райзямаддзела тав. Жураўлёва. Разам з гэтым яна заклікае аграномаў больш увагі аддаваць калгаснаму садаводству, якое ў рэспубліцы развіваецца па-за ўвагай аграномаў.

Выступіўшы ў спрэчках навуковы работнік Акадэміі навук БССР тав. Пракапчук рэзка крытыкаваў дакладчыка, які, з'яўляючыся доўгі час галоўным аграномам Наркамзема БССР, з года ў год правальвае ўвядзенне правільных севазваротаў у калгасах рэспублікі. Тав. Пракапчук асобна спыняецца на пытанні пашырэння пасеваў люпіну.

— Барацьба за люпін — барацьба за азот, — гаворыць ён. Тав. Пракапчук заклікае аграномаў больш увагі аддаваць сяўбе люпіну, арганізаваць захаванне яго насення, якое ў радзе месц псуецца.

— Настаў час, — прадаўжае выступаючы, — каб праз усякія бюракратычныя рагаткі прасоўваць на калгасныя палі люпін. Пры спалучэнні люпіна з іншымі азотасабіральнымі раслінамі, як люцэрна, серадэла, мы зможам перайсці ад мінеральных угнаенняў, якіх, у нас зачастую нехапае, да такіх танных, устойлівых азоцістых угнаенняў, якое дае люпінасеянне.

Апошнім у спрэчках выступіў выконваючы абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. Лягінкі, які паставіў перад аграномамі рад баявых задач па рашучаму ўздыму ўраджайнасці соцыялістычных палёў.

Пасля прыняцця прывітальнага пісьма таварышу Сталіну і таварышу Молатаву, нарада скончыла сваю работу.

ДЛЯ ВЯЛІКАЙ КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА НЯМА НІЧОГА НЕМАГЧЫМАГА

Роўна год таму назад мы пакінулі цябе, каб разгадаць векавечную тайну Паўночнага полюса, каб выканаць заданне нашай магутнай радзімы, гістарычны сталінскі наказ.

З удзячнасцю і любоўю ўспамінаем мы гераічныя палёты Вадап'янава, Молакава, Алексеева, Мазурука. Гэтыя палёты далі нам магчымасць абаснаваць на дрэйфуючай крызе небывалую дагэтуль навукова-даследчую станцыю. На крыллях совецкіх самалётаў мы былі дастаўлены ў самае сэрца Арктыкі.

Совецкія лётчыкі на совецкіх самалётах паказалі, што для вялікай краіны соцыялізма няма нічога немагчымага, няма нічога недаступнага. Мы ведаем: радзіма загадае, — і нашы слаўныя лётчыкі — сталінскія пітомцы зробяць пасадку ў любым пункце нашай планеты.

Гордыя сокалы краіны соцыялізма! Жывіце, працуйце, перамагайце! Перамагайце любыя прасторы ў любое надвор'е!

ПАПАНІН, КРЭНКЕЛЬ, ШЫРШОЎ, ФЕДАРАЎ.

Віншаванне ўпаўнаважанага прадстаўніка Мангольскай Народнай Рэспублікі

У сувязі з зваротам у Маскву гераічнай чацвёркі папанінцаў упаўнаважаны прадстаўнік Мангольскай Народнай Рэспублікі п. Самбу звярнуўся ў Народны камісарыят замежных спраў з пісьмом, у якім просіць перадаць тт. Папаніну, Шыршову, Крэнкелю і Фёдараву гарачае рэвалюцыйнае прывітанне ўрада і працоўных мас Мангольскай Народнай Рэспублікі.

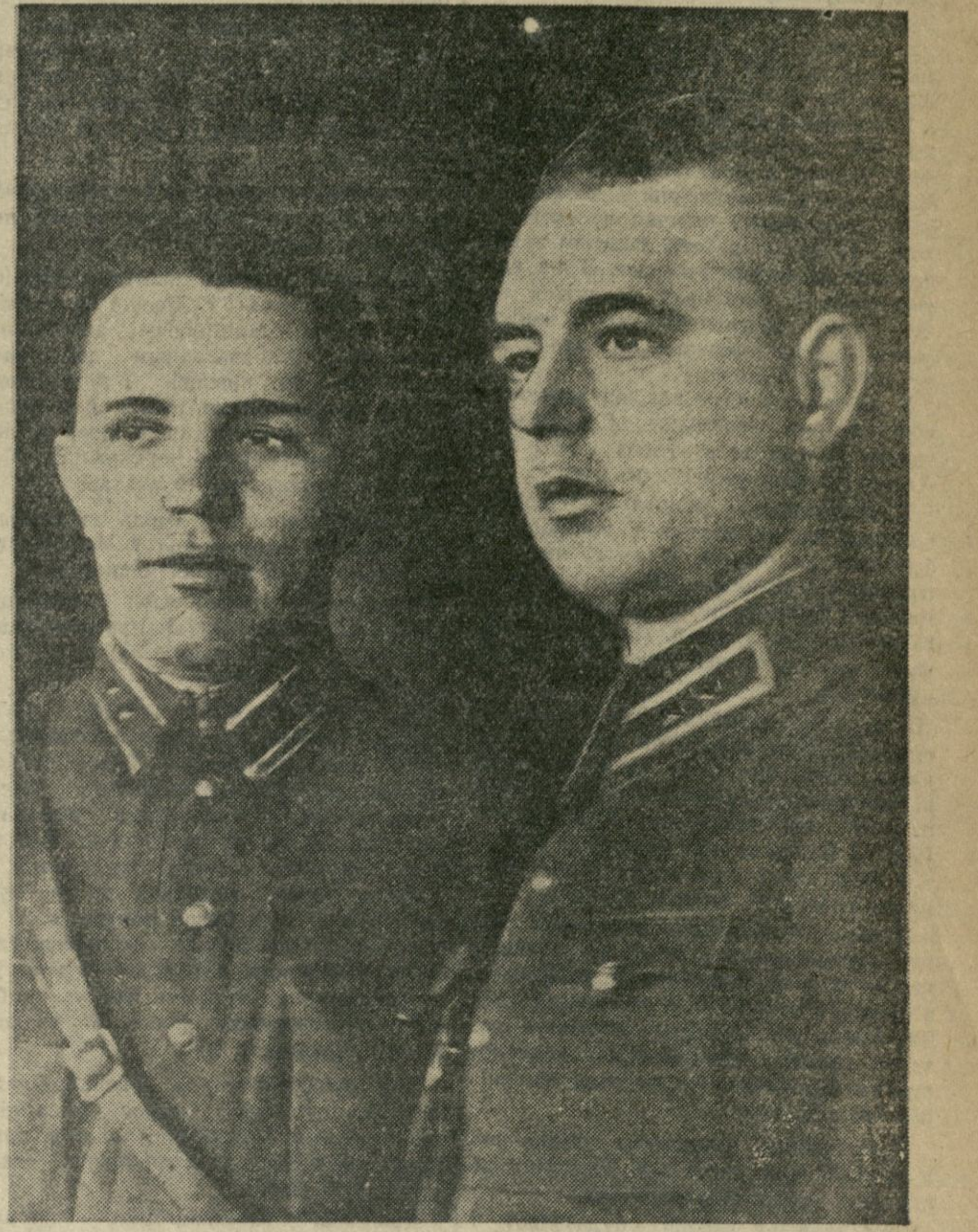

Вартавыя совецкіх граніц. На здымку: Нікалай Міхайлавіч Бацэнін — лейтэнант пагранатрада, якім камандуе палкавы камісар тав. Чэчын (злева) і Всевалад Сцяпанавіч Цесля — лейтэнант пагранатрада, якім камандуе маёр тав. Ачкасаў.

Фото С. Грына.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 20 сакавіка. (БЕЛТА). У правінцыі Шаньсі кітайскія войскі прадаўжаюць развіваць пасьпяховыя наступальныя аперацыі. У паўднёва-заходняй частцы правінцыі кітайскія войскі дайшлі да Сяніна, на захад ад Ліньфыня. Ад японцаў ачышчан горад Лінцзінь, на поўнач ад Пучжоў. На паўночны ўсход ад Тунгуаня японскія войскі пачалі адыходзіць ад паўночнага берага ракі Хуанхэ.

18 сакавіка кітайскія часці павялі наступленне на Пінлу. Па апошніх вестках, кітайскія войскі занялі Чжаоцун і Фыньлінду на паўночным беразе Хуанхэ на поўдзень ад Пучжоў. Японцы адступаюць на поўнач па чыгунцы.

У цэнтральнай частцы правінцыі Шаньсі японцы паступова адступаюць да Ліньфыня.

15 сакавіка часці 8-й кітайскай арміі нанеслі ўдар трохтысячнай японскай калоне ў раёне Лішы. Кітайскія войскі занялі вёскі Таочэнь і Шаньцзіцунь, якія знаходзяцца на поўшляху паміж Лішы і Феншанем. У час бою знішчана каля 800 японцаў. 18 сакавіка адбыўся вялікі бой каля Лішы. У гэтым баю япона-манчжурскія войскі страцілі звыш 1000 чалавек забітымі. Некалькі дзесяткаў японцаў узята ў палон. Страты кітайскіх войск таксама значныя.

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 20 сакавіка. (БЕЛТА). На паўднёвым участку чыгункі Цяньцзінь—Пукоў кітайскія войскі сумесна з партызанскімі часцямі пачалі наступленне на горад Бэнпу.

УПАРТЫЯ БАІ Ў РАЁНЕ ЧЫГУНКІ ЦЯНЬЦЗІНЬ—ПУКОУ

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Пацярпеўшы няўдачу ў правінцыі Шаньсі, японскае камандаванне зноў разгарнула буйныя аперацыі на фронце чыгункі Цяньцзінь—Пукоу. Шанхайскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр піша, што на паўднёвым і асабліва на паўночным участку дарогі зараз ідуць упартыя бai. Японскае камандаванне імкнецца захапіць вузлавую станцыю Лунхайскай чыгункі—Сюйчжоу. Па падліках замежных аглядальнікаў, у бai ўцягнута не менш чым па 150 тысяч войск з кожнага боку. Бai разгортваюцца ўсё шырэй, і абодвы бакі бесперапынна падцягваюць да раёна аперацый буйныя рэзервы. Кітайскае камандаванне, якое ў пачатку баёў не было падрыхтавана да такіх вялікіх аперацый, зараз падцягнула да раёна дзеянняў значныя сілы пяхоты і, кінуўшы ў бой прыбыўшыя танкі, цяжкую артылерыю і авіяцыю, перайшло да рашучых атак на японскія часці, затрымліваючы пачатае японцамі новае наступленне.

Той факт, піша карэспандэнт, што японцы за 24 гадзіны баёў прасунуліся ўсяго на 6 кілометраў, паказвае, што кітайскія войскі дзейнічаюць рашуча і пасьпяхова.

ІТАЛЬЯНСКІ ДРУК АБ ЗАМЕЖНАЙ ПАЛІТЫЦЫ АНГЛІІ

РЫМ, 19 сакавіка. (БЕЛТА). Аналізуючы міжнароднае становішча і пагрозу, навісшую над Чэхаславакіяй, лонданскі карэспандэнт газеты «Джорнале д'Італіа» піша: «Англійскі ўрад добра разумее, што бліжэйшыя намаганні Германіі будуць немінуча накіраваны ў бок Чэхаславакіі».

Пасля такога адкрытага выкладвання германскіх планаў карэспандэнт фашысцкай газеты заяўляе, што ўрад Чэмберлена не схільны прыняць на сябе ваенныя абавязацельствы з тым, каб разам з іншымі дзяржавамі забяспечыць недатыкальнасць Чэхаславакіі.

Іншыя італьянскія газеты вымушаны, аднак, прызнаць сістэматычны рост нездаволення англійскай грамадскай думкі замежнай палітыкай урада Чэмберлена. Так, газета «Стампа» гаворыць аб наяўнасці ў Лондане значнай уплывовай групы, якая дабіваецца адстаўкі Чэмберлена. Нездаволены палітыкай Чэмберлена, гаворыць газета, не толькі лейбарысты і лібералы, але і значная колькасць кансерватараў.

ДЭМАНСТРАЦЫІ ГІТЛЕРАЎЦАЎ У БЕЛЬГІІ

ВАРШАВА, 21 сакавіка. (БЕЛТА). Па паведамленню брусельскага карэспандэнта газеты «Ілюстраваны кур'ер цодзенны», у бельгійскіх кантонах Эйпен і Мальмедзі (належаўшых да вайны 1914—18 г. Германіі) пасля захвату Аўстрыі германскімі фашыстамі пачаліся бурныя дэманстрацыі гітлераўцаў. Бельгійскі ўрад вымушан быў паслаць туды паліцэйскія падмацаванні.

Падкрэсліўшы вялікае стратэгічнае значэнне для абароны Бельгіі кантонаў Эйпен і Мальмедзі, карэспандэнт звяртае ўвагу на тое, што Гітлер у сваёй леташняй дэкларацыі аб захаванні Германіяй «нейтралітэта» Бельгіі, абышоў маўчаннем пытанне аб недатыкальнасці цяперашніх бельгійскіх граніц.

КАНФІСКАЦЫЯ ЎЛАСНАСЦІ АНГЛА-АМЕРЫКАНСКІХ НАФТАВЫХ КАМПАНІЙ Ў МЕКСІЦЫ

НЬЮ-ЁРК, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва «Асошыэйтэд Прэс» з Мексіко (сталіца Мексікі), мексіканскі прэзідэнт Кардэнас заявіў, што мексіканскі ўрад канфіскаваў уласнасць 17-ці амерыканскіх і англійскіх нафтавых кампаній у Мексіцы з агульнай сумай капіталаўкладанняў у 400 млн. долараў. Нядаўна мексіканскі ўрад пад націскам рабочых арганізацый прапанаваў нафтавым кампаніям павысіць заработную плату рабочым. Кампаніі адмовіліся гэта выканаць. Пасля гэтага рабочыя пагражалі ўсеагульнай забастоўкай у нафтавай прамысловасці, якая павінна была пачацца 19 сакавіка. За 2 гадзіны да пачатку забастоўкі Кардэнас абвясціў аб канфіскацыі ўласнасці англа-амерыканскіх нафтавых кампаній.

ШТО ПЕРАШКАДЖАЕ БУДАЎНІЦТВУ АРШАНСКАГА ІЛЬНАКАМБІНАТА

Аршанскі ільнакамбінат, як вядома, будуецца ўжо некалькі год. Праектны кошт яго — 95 мільёнаў рублёў. Па сваіх размерах і колькасці занятых рабочых, гэта будзе буйнейшае прадпрыемства Беларусі. Тэрміны пуску ільнакамбіната назначаліся многа раз, але яны нязменна зрываліся ворагамі народа. [illegible] укладаныя ў будаўніцтва дзесяткі мільёнаў рублёў і вялікую колькасць завезенага абсталявання.

[illegible] работа па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ідзе зусім недастаткова. Пачнем з прадзільнай фабрыкі. Часальны цэх поўнасцю абсталяваны новымі машынамі і пушчан часткова ў ход. Але ўмовы работы ў гэтым новым памяшканні вельмі дрэнныя. З 4-х вентыляцыйных установак працуюць толькі дзве. Вентыляцыйныя каналы своечасова не чысцяцца, ад чаго ў цэху заўсёды пыльна.

У ленточным цэху вялікая колькасць [illegible]. Адным словам, сапраўдны хаос.

У рэзультаце розных недаробак большая частка машын у прадзільнай фабрыцы не працуе. У суткі яна выпускае толькі каля 2,5 тон прадзіва. Нехапае банкаброшных машын. Замест 35 завезена іх усяго 3. Да гэтага часу [illegible].

Па віне Белпрамбудтрэста зацягнуліся будаўнічыя работы на ткацкай фабрыцы. Няма тут яшчэ ні вентыляцыі, ні электраабсталявання. Асфальтавыя падлогі перарабляюцца. Прарабы тт. Розаў і Палер вельмі мала што робяць для таго, каб хутчэй закончыць будаўнічыя работы ў ткацкім корпусе.

Апрача будаўнічых недаробак мы тут сустракаемся з такім-жа становішчам, як і на прадзільнай фабрыцы — з незманціраванымі машынамі і абсталяваннем. Амаль усе машыны завезены, нехапае толькі [illegible] станкоў, што затрымлівае пуск фабрыкі на поўную магутнасць.

Яшчэ больш трывожнае становішча з аддзелачнай фабрыкай. Будаўніцтва апошняй зусім закансервавана.

Пры дружнай рабоце будаўнікоў і эксплаатацыйнікаў фабрыкі могуць быць у бліжэйшы час пушчаны на поўную магутнасць.

Рабочы пасёлак запраектаван зусім блізка ля прамысловых карпусоў, к таму-ж з наветранага боку. Жыллёвыя дамы прадстаўляюць з сябе велізарныя многапавярховыя каробкі з вельмі ўстарэлай планіроўкай кватэр.

У доме № 3 кватэры былі аштукатураны яшчэ ў мінулым годзе, але ён і зараз пустуе, бо няма акон і дзвярэй. Дастаўку гэтых дэталяў сарваў [illegible].

Такая-ж злачынная гісторыя з дзвярамі [illegible] ў 50-кватэрным доме. Праўда, дом ужо заселен, але ні ў адной з кватэр няма ўваходных дзвярэй, замест іх жыхары павесілі фанеру.

[illegible]

Начальнік участка санітарна-тэхнічнага будаўніцтва т. Роеў і брыгадзір т. Кватхоўскі [illegible] 100-кватэрным доме [illegible].

Недаробак многа. І амаль за кожнай дэталлю тут звяртаюцца ў Маскву або ў Харкаў у Украпрамэкспорт.

[illegible]

Рад рэспубліканскіх устаноў і арганізацый не выконвае сваіх абавязацельстваў перад камбінатам. [illegible]

Пасля пуску камбіната на поўную магутнасць, тут будзе занята каля 7 тысяч рабочых. Кадры патрэбны ўжо зараз рыхтаваць; аднак, аб гэтым тут не клапоцяцца. [illegible] падрыхтавана толькі 57 ткачоў, замест патрэбных 250.

Ход будаўніцтва на ільнакамбінаце выклікае сур'ёзную трывогу. Кіраўніцтва камбіната і будаўнікі павінны прыняць усе меры для хутчэйшага сканчэння ўсіх работ.

Аршанскі ільнакамбінат павінен уступіць у строй дзейнічаючых прадпрыемстваў у самы найкарацейшы тэрмін.

А. ДАЛІНОВІЧ.

ЭЛЕКТРАЗВАРШЧЫЦА МАНЯ КАВАЛЕНКА

Дзённая змена скончыла работу. З шырока адчыненых дзвярэй механічнага цэха выходзілі ў сініх блузах майстры. Разам з іншымі выйшла электразваршчыца Маня Каваленка. Яна аддзялілася ад групы рабочых і накіравалася ў кузню. Амаль ля дзвярэй яна сустрэлася з кавалём Паповым, з якім яна спаборнічае.

— Ну, як работа ў цябе сёння ладзілася? — запытала Маня ў Папова.

— Дзякуй Маня, твае парады далі мне карысць. Увесь матэрыял, неабходны для выканання нарада, падрыхтаваў загадзя, патрэбны інвентар улажыў ля свайго рабочага стала. Словам, усё было пад рукой. Гэта здорава дапамагло ў рабоце.

— Колькі-ж ты дэталяў адкаваў сёння?

— Нарад я атрымаў на 45. Гэта заданне мной было выканана за дзве гадзіны, а за астатнія 5 гадзін адкаваў дадаткова 78 штук. Раней-жа я за змену больш 55—60 не даваў, бо больш шукаў матэрыял па кладовых ды складах, чым працаваў. — А ты колькі норм зрабіла сёння? — запытаў каваль у Мані.

— Запаяла 193 аб'екты пры норме 50, — адказала яна.

— Буду даганяць цябе, абавязкова даганю, — упэўнена паўтарыў некалькі раз Папоў.

На развітанне прыяцелі паціснулі адзін аднаму моцна рукі.

Маня Каваленка — выдатная стаханаўка Рэчыцкага дубільна-экстрактнага завода. Студзеньскі план яна выканала на 257 проц., зарабіла 647 руб. У лютым — такія-ж паказальнікі. Дзесяткі рабочых яна абучыла сваім метадам работы. Электразваршчык Свірылонаў, працуючы метадамі Каваленка, выконвае план на 200 проц.

Г. НОВІК.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

НАМЕСНІК ПАЛІТРУКА

Заветнай марай, палкім жаданнем камсамольца Захарава была мара аб службе ў Чырвонай Арміі, жаданне набыць пажыццёвую ваенную спецыяльнасць.

У 1936 годзе Захарава прызвалі ў рады РСЧА.

Актывіст, сакратар комсамольскага камітэта Захараў з першых дзён службы ў Чырвонай Арміі ўключыўся ў комсамольскую работу. Яго выбралі комсоргам. У час выбарчай кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет яму даручаюць адказную справу — агітацыйную работу.

Чырвонаармейцы паважаюць Андрэя Захарава.

Тав. Клачкоў так гаворыць аб сваім камандзіры: — пабольш-бы такіх комсамольцаў, як Захараў, ён чулы таварыш. Праводзімыя ім гутаркі заўсёды цікавыя і палітычна вострыя. Ен часта пытае, як дома жывуць бацькі, дае добрыя парады, дапамагае напісаць пісьмо родным. Моцна звязан з масай байцоў.

Палітычна пісьменнага комсамольца, умеючага працаваць з байцамі, тав. Захарава вылучылі намеснікам палітрука. Давер'е, аказанае яму партыяй, Захараў сваёй работай апраўдвае. Ен правёў у падраздзяленні некалькі палітінфармацый на злабадзённыя тэмы. Атрымаў добрыя водгукі аб якасці гэтых інфармацый ад палітрука і чырвонаармейцаў.

У гадзіны масавай работы Захараў праводзіць цікавыя палітгутаркі. Рыхтуючыся да ўступлення ў партыю, Захараў арганізаваў групу комсамольцаў, якіх таксама рыхтуе да ўступлення ў партыю. Чырвонаармеец тав. Лебедзеў падрыхтован Захаравым да ўступлення ў комсамол.

Пасля свайго назначэння намеснікам палітрука Захараў яшчэ бліжэй, яшчэ цясней зблізіўся з чырвонаармейцам, да яго часцей пачалі звяртацца з пытаннямі на розныя тэмы.

Чырвонаармеец Блажэнаў запытаў, як яму атрымаць з калгаса, дзе ён да Чырвонай Арміі працаваў, заробленыя грошы. Захараў не толькі адказаў на пытанне, ён забяспечыў т. Блажэнава адпаведнай даведкай, дапамог напісаць скаргу мясцовым органам улады.

Чырвонаармейцы дзеляцца з намеснікам палітрука паведамленнямі з дому.

— З такім намеснікам куды лягчэй працаваць, — заяўляе палітрук Абрамовіч.

Тав. Захараў з 1931 года ў комсамоле, упаўне падрыхтаваўся да таго, каб быць партыйным большэвіком. Ен падаў заяву аб уступленні ў рады партыі. Комуністы, ведаючы яго работу, ахвотна далі рэкамендацыі. Днямі яго заява будзе разбірацца на партыйным сходзе. Быць у радах комуністычнай партыі Захараў упаўне падрыхтован. Ен выдатнік баявой і палітычнай вучобы, гарыць жаданнем працаваць яшчэ лепш. З яго выйдзе поўнацэнны палітычны кіраўнік.

Палітрук М. КУДРЫН.

АД СТАНКА—НА КІРУЮЧУЮ РАБОТУ

ГОМЕЛЬ. На гомельскім паравозарамонтным заводзе смела вылучаюць рабочых ад станка на кіруючую работу як на самым заводзе, так і на іншыя ўчасткі народнай гаспадаркі. Комсамолец тав. Серпікаў вылучан начальнікам цэха, столяр-комсамолец тав. Гамолка — планавіком вытворчасці цэха, беспартыйны тав. Кудраўцаў — начальнікам адміністрацыйнага аддзела. Апрача таго пасланы на кіруючую работу ў МТС чатыры таварышы. Брыгадзір тав. Старавойтаў вылучан дырэктарам МТС, слесар тав. Клімовіч, машыніст тав. Кудрынкоў і тав. Кудэля накіраваны на работу памочнікамі дырэктараў МТС па палітычнай частцы.

Стаханаўкі новабеліцкай запалкавай фабрыкі «Везувій», лепшыя агітатары, якія праявілі сябе на масавай рабоце ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР, зараз прыняты ў кандыдаты партыі. НА ЗДЫМКУ: стаханаўкі фабрыкі тт. Ф. СЕЛІВАНАВА і А. І. КРАСНАГОРСКАЯ (справа), прынятыя ў кандыдаты партыі. Фото Шаевіча (БСФ).

У ПОЛАЦКУ МАРУДНА ВЫПРАЎЛЯЮЦЬ ПАМЫЛКІ

Да апошняга часу ў Полацкім райкоме партыі трымаліся той думкі, што рашэнні студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) датычаць любой іншай партыйнай арганізацыі, толькі не полацкай. Таму там і не спяшаліся з выпраўленнем памылак, з пераглядам спраў няправільна выключаных з партыі.

У студзені і лютым РК КП(б)Б фактычна не прыступаў да рэалізацыі пастаноў Пленума ЦК ВКП(б). Толькі ў сакавіку райком схамянуўся і пачаў наганяць упушчанае.

5 сакавіка на бюро РК было пастаўлена на перагляд адразу 11 партыйных спраў. Прычым, справы папярэдне не былі падрыхтаваны, факты абвінавачанняў не правяраліся. У рэзультаце гэтага бюро было вымушана каля 50 проц. спраў адкласці разглядам па матывах непадрыхтаванасці іх.

Марудны разгляд апеляцый райкомам партыі тым больш нецярпім, што ў полацкай партарганізацыі мелі месца нямала выпадкаў зусім беспадстаўнага выключэння людзей з партыі.

Прывядзем толькі адзін прыклад. 5 месяцаў працаваў старшынёй Полацкага горсовета тав. Абразовіч. За гэты кароткі час ён паказаў сябе здольным і сумленным кіраўніком. Тав. Абразовіч заслужана карыстаўся аўтарытэтам у партыйнай арганізацыі, яго ведалі, як добрага і ўдумлівага работніка. Але раптам на яго абрушыўся паток абвінавачанняў. Хтосьці ўспомніў, што ў 1933 годзе т. Абразовіч жыў у доме, дзе меў таксама кватэру пазней выкрыты вораг народа. Да гэтага далучылася другое абвінавачанне, што ён працаваў у апараце райкома партыі, дзе таксама працаваў выкрыты пазней вораг народа.

Гэтыя пункты «абвінавачання» аказаліся дастатковымі, каб чалавека, на справе паказаўшага сумленнасць і адданасць партыі, выключыць з радоў КП(б)Б і зняць з пасады старшыні горсовета.

Пасля рашэнняў студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) райком павінен быў неадкладна разглядзець гэту справу. Аднак аб гэтым ніхто і не падумаў, хаця і сёння тут выказваюць думку, што тав. Абразовіч сумленны і здольны працаўнік і быў нядрэнным комуністам. Што-ж перашкаджае смела і рашуча заявіць аб сваёй памылцы і выправіць яе? Перашкаджае баязнь, «як-бы чаго не вышла» і таму лічаць больш зручным, каб у гэтай справе разабраліся паміма райкома.

На 10 сакавіка ў РК КП(б)Б ляжала неразгледжанымі 24 апеляцыі выключаных з радоў КП(б)Б. Да праверкі іх ніхто не прыступаў. Між тым, райкому трэба было, апрача хуткага разгляду паступіўшых апеляцый, таксама праверыць па сваёй ініцыятыве маючыяся справы няправільна выключаных з партыі. Так, напрыклад, у часе абмену і праверкі партдакументаў было выключана 26 комуністаў па матывах — за пасіўнасць, няўплату членскіх узносаў і адрыў ад партыі. Сярод іх — рад таварышаў праяўляе вялікую актыўнасць у грамадскім і палітычным жыцці, поўнасцю апраўдваюць званне членаў партыі. Але РК нічога не зрабіў, каб вярнуць гэтых таварышаў у партыю.

Слаба выпраўляючы свае ўласныя памылкі, райком партыі у той-жа час не мабілізаваў і пярвічныя партарганізацыі. Па сутнасці, ні адна пярвічная партыйная арганізацыя не разглядзела па сваёй ініцыятыве ні адной справы аб няправільным выключэнні з партыі.

Студзеньскі Пленум ЦК ВКП(б) патрабаваў ад партыйных арганізацый хуткага ўключэння ў партыйнае жыццё адноўленых у партыю людзей. У Полацку не выконваецца гэта важнейшае ўказанне Пленума ЦК ВКП(б). Адноўленыя ў партыі комуністы тт. Дзяніcаў, Жахоўскі і іншыя да гэтага часу не прыцягнуты да ўдзелу ў партыйным жыцці, не атрымліваюць ніякіх партыйных даручэнняў.

Не паказвае прыкладу выпраўлення памылак і рэдакцыя газеты «Большэвік Полаччыны». Яна на сваіх старонках нямала зняславіла чэсных людзей. Але з рэабілітацыяй іх ні разу яшчэ не выступіла. Газета, напрыклад, у свой час назвала антысовецкім элементам былога рэдактара газеты тав. Зельманава. Не гледзячы на тое, што зараз тав. Зельманаў адноўлен у радах партыі і поўнасцю рэабілітаван райкомам, рэдакцыя ніяк не асмеліцца прызнаць сваю віну ў хлусні. Яна абмежавалася змяшчэннем паведамлення аб тым, што тав. Зельманаў адноўлен у радах партыі, але нічога не сказала аб сваёй уласнай памылцы — зняслаўлення яго на сваіх старонках.

Прыведзеныя факты гавораць аб тым, што ў полацкай партыйнай арганізацыі яшчэ па-большэвіцку не ўзяліся за выпраўленне дапушчаных памылак.

Р. ДОДЗІН.

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ ЎСТУПАЮЦЬ У ПАРТЫЮ

РАГАЧОЎ. Райком партыі за студзень і люты месяцы 1938 года прыняў у кандыдаты партыі з ліку актыўных комсамольцаў, стаханаўцаў 12 чалавек, і пераведзена ў члены партыі 8 чалавек. Сярод прынятых у рады нашай партыі тт. Баркоўскі — лепшы аграном соўгаса «Побалава», Стасенка — комсамолка, інжынер лесазавода. Прыняты ў партыю выдатныя стаханаўцы тт. Васільеў, Іваноў, Шумілаў, Мельнікаў, Беляйкін і іншыя.

КУРСЫ НІЗАВЫХ АГІТАТАРАЎ

БАБРУЙСК. 20 сакавіка. (Кар. «Звязды»). 19 сакавіка ў Бабруйску адбыўся выпуск 10-дзённых міжраённых курсаў агітатараў трэцяга склікання, у колькасці 80 чалавек. Курсы былі арганізаваны Бабруйскім райкомам па ўказанню аддзела партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б. Пачынаючы з 24 лютага па 20 сакавіка, за тры скліканні, на курсах навучаліся з адрывам ад вытворчасці 316 чалавек.

З Глускага, Кіраўскага, Парыцкага, Старадарожскага раёнаў курсы скончыла 100 чалавек, з Бабруйскага — 216 чалавек.

На курсах навучаліся — 92 члены і кандыдаты партыі, 130 комсамольцаў і 94 беспартыйныя. Сярод скончыўшых 140 рабочых і 113 калгаснікаў.

У праграме заняткаў былі пытанні бягучай палітыкі, вынікі выбараў у Вярхоўны Совет СССР, пытанні міжнароднага становішча, эканомгеаграфія, антырэлігійная прапаганда і інш.

ВЯРХОЎСКІ.

НА АСНОВЕ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

—о—

Н. Я. НАТАЛЕВІЧ

Выконваючы абавязкі старшыні ЦВК БССР

—о—

VIII Сесія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР аднадушна зацвердзіла «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР».

«Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» з'яўляецца новым найярчэйшым дакументам совецкага соцыялістычнага дэмакратызма, дакументам нашай сталінскай выдатнай эпохі.

Ва ўсіх яшчэ свежы ў памяці хвалюючыя гістарычныя дні падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вярхоўны Совет СССР. 90 мільёнаў выбаршчыкаў, згуртаваных пад сцягам самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі, аддалі свае галасы непераможнаму блоку комуністаў і беспартыйных. 90 мільёнаў выбаршчыкаў прадэманстравалі сваю найвялікшую аднадушную адданасць нашай партыі, совецкай уладзе, таварышу Сталіну. Выбіраючы дэпутатамі ў Вярхоўны Совет СССР лепшых, адданейшых справе Леніна—Сталіна партыйных і непартыйных большэвікоў, народы Совецкага Саюза паказалі перад тварам усяго свету сваё непарушнае брацкае маральнае і палітычнае адзінства. На гэтым непахісным адзінстве многамільённага совецкага народа, як на гранітным фундаменце, грунтуецца вялікая магутнасць і моц нашай вялікай соцыялістычнай радзімы.

«Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» таксама як і «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» цалкам і поўнасцю аснована на Сталінскай Канстытуцыі, на прынцыпах усеагульнага, роўнага і прамога выбарчага права пры тайным галасаванні.

Асноўны закон нашай краіны — Сталінская Канстытуцыя перамогшага соцыялізма забяспечвае актыўны ўдзел усіх выбаршчыкаў у выбарах вышэйшых органаў дзяржаўнай улады як саюзных, так і рэспубліканскіх. Выбары ў Вярхоўны Совет БССР, таксама як і выбары ў Вярхоўны Совет СССР, таксама як і выбары ў Вярхоўныя Советы астатніх саюзных рэспублік, будуць сапраўды ўсенароднымі выбарамі.

Прынятае «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», кожны артыкул якога прасякнут найвялікшымі клопатамі аб выбаршчыках, забяспечвае пагалоўны ўдзел усіх грамадзян, якія карыстаюцца выбарчым правам у выбарах вярхоўнага органа дзяржаўнай улады рэспублікі.

Палажэнне аб выбарах дакладна і ясна рэгламентуе, як павінны складацца спісы выбаршчыкаў, выбарчыя акругі, выбарчыя ўчасткі і выбарчыя камісіі. Устаноўлен выразны парадак выстаўлення кандыдатаў у дэпутаты, парадак галасавання і вызначэння рэзультатаў галасавання. У выбарчы закон БССР унесен рад дадаткаў арганізацыйнага характару, у прыватнасці: аб арганізацыі выбарчых участкаў у Палескай вобласці і на плаваючых у дзень выбараў рачных суднах. Гэтыя дадаткі ўнесены на аснове найбагацейшага вопыту, атрыманага ў ходзе выбарчай кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

Апублікаванне праекта «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» і зацверджанне яго Сесіяй Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР з'яўляюцца пачаткам важнейшай масава-палітычнай кампаніі па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Партыйныя, совецкія, грамадскія арганізацыі зноў будуць трымаць экзамен сваёй палітычнай зрэласці, умення па-большэвіцку працаваць у масах, мацаваць неразрыўныя сувязі з масамі і весці іх за сабой пад лозунгамі нашай большэвіцкай партыі.

І з першых-жа дзён выбарчай кампаніі, разгортваючы падрыхтоўчую работу да выбараў, кожная партарганізацыя, а таксама совецкія і прафесіянальныя арганізацыі павінны ўлічыць і не паўтараць памылак і недахопаў, якія былі дапушчаны ў выбарчай кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

Кожная партарганізацыя, кожны партработнік абавязаны штодзенна аддаваць неаслабную ўвагу ўсім пытанням, звязаным з падрыхтоўкай і правядзеннем выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

З першых-жа дзён выбарчай кампаніі асаблівую ўвагу трэба аддаваць разгортванню прапагандысцкай работы.

Трэба зараз-жа разгарнуць масавую прапаганду выбарчага закона.

Даная выбарчая кампанія, як і мінулая, будзе праходзіць ва ўмовах вельмі ажыўленай выбарчай барацьбы. У гутарцы з амерыканскім журналістам Рой Говардам таварыш Сталін указваў:

«Вам здаецца, што не будзе выбарчай барацьбы. Але яна будзе, і я прадбачу вельмі ажыўленую выбарчую барацьбу. У нас нямала ўстаноў, якія працуюць дрэнна. Бывае, што той ці іншы мясцовы орган улады не ўмее задаволіць тыя ці іншыя з многабаковых і ўсё ўзрастаючых патрэбнасцей працоўных горада і вёскі. Пабудаваў ты ці не пабудаваў добрую школу? Ці палепшыў ты жыллёвыя ўмовы? Ці не бюракрат ты? Ці дапамог ты зрабіць нашу працу больш эфектыўнай, наша жыццё больш культурным? Такія будуць крытэрыі з якімі мільёны выбаршчыкаў будуць падыходзіць да кандыдатаў, адкідаючы нягодных, выкрэсліваючы іх са спісаў, вылучаючы лепшых і выстаўляючы іх кандыдатуры».

Задача партыйных арганізацый — усямерна разгортваць палітычную актыўнасць мас, павышаць рэволюцыйную пільнасць працоўных да прошукаў разбітых, але недабітых яшчэ астаткаў эксплаататарскіх класаў, своечасова праслякаць малейшыя спробы ворагаў народа — тройчы праклятых трацкісцкіх, бухарынскіх, буржуазна-нацыяналістычных і іншых агентаў фашызма скарыстаць выбарчую кампанію ў сваіх контррэволюцыйных мэтах.

Нельга ні на мінуту забываць аб тым, што наша краіна знаходзіцца ў капіталістычным акружэнні.

Таварыш Сталін у адказе на пісьмо тав. Іванова ўказвае:

«На самой справе, было-б смешна і глупа закрываць вочы на факт капіталістычнага акружэння і думаць, што нашы знешнія ворагі, напрыклад, фашысты не паспрабуюць пры выпадку зрабіць на СССР ваенны напад. Так могуць думаць толькі сляпыя бахвалы або скрытыя ворагі, якія жадаюць усыпіць народ. Не менш смешна было-б адмаўляць, што ў выпадку малейшага поспеху ваеннай інтэрвенцыі інтэрвенты паспрабуюць разбурыць у занятых імі раёнах совецкі лад і аднавіць буржуазны лад. Хіба Дзенікін або Калчак не аднаўлялі ў занятых імі раёнах буржуазны лад? Чым фашысты лепш Дзенікіна або Калчака? Адмаўляць небяспеку ваеннай інтэрвенцыі і спроб рэстаўрацыі пры існаванні капіталістычнага акружэння могуць толькі галавацяпы або скрытыя ворагі, якія жадаюць прыкрыць бахвальствам сваю варожасць і стараюцца дэмабілізаваць народ».

Адсюль наша задача — быць заўсёды ў стане баявой гатоўнасці, каваць магутнасць соцыялістычнага ладу і яго зоркага вартавога — Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, Ваенна-Марскога Флота і органаў дзяржаўнай безапаснасці.

У працэсе выбарчай кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР партыйныя арганізацыі накапілі багацейшы вопыт арганізацыйнай і агітацыйна-масавай работы. З нетраў народа вылучаны дзесяткі тысяч палкіх патрыётаў нашай радзімы, таленавітых арганізатараў і прапагандыстаў. Іх рады трэба памнажаць за кошт росту новых кадраў актыва. Усю гэту армію большэвікоў, партыйных і непартыйных, трэба прывесці ў рух. Яны панясуць у масы палкае слова большэвіка аб Сталінскай Канстытуцыі, аб выбарчым законе.

Многія партыйныя арганізацыі своечасова па-большэвіцку разгарнулі прапаганду выбарчага закона і Канстытуцыі БССР, а таксама агітацыйна-масавую работу.

У Жлобінскім раёне арганізавана 232 гурткі па вывучэнню Канстытуцыі і выбарчага закона БССР. Гурткамі ахоплена 7.190 чал. насельніцтва.

У гэтым-жа раёне па прадпрыемствах і калгасах праведзена 155 агульных сходаў па растлумачэнню «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР». На сходах прысутнічала 12.992 чалавекі.

У Менскім раёне арганізавана 947 гурткоў, ахоплена гурткамі 22.452 чалавекі. Гурткі забяспечаны неабходнай літаратурай, вылучаны кіраўнікі. У гуртках пачаліся заняткі.

У гэтым-жа раёне на прадпрыемствах і ў калгасах праведзена 156 агульных сходаў па растлумачэнню выбарчага закона БССР. На сходах прысутнічала 6.585 чалавек.

Арганізаваны гурткі сярод насельніцтва па вывучэнню выбарчага закона і праводзяцца заняткі ў Лепельскім, Нараўлянскім, Тураўскім, Барысаўскім, Бабруйскім, Лёзнянскім, Рагачоўскім раёнах, у Магілеве, Бабруйску.

Нябачаныя тэмпы соцыялістычнага будаўніцтва, перамог і росту нашай краіны да небывалых размераў узнялі культурны і палітычны ўзровень працоўных мас. Працоўныя патрабуюць сістэматычнай з імі работы. Адсюль прапаганду і агітацыю трэба арганізаваць і праводзіць бесперапынна і сістэматычна.

Узоры такой сістэматычнай прапаганды паказвае прапагандыст тав. Дражын (Жлобінскі раён). Будучы даверанай асобай па Лукаедаўскаму выбарчаму ўчастку, пасля выбараў у Вярхоўны Совет СССР ні на мінуту не спыняў прапагандысцкай работы. Рэгулярна раз у пяцідзёнку праводзіў заняткі з калгаснікамі калгаса «Чырвоны трактарыст». Зараз ён праводзіць заняткі па вывучэнню выбарчага закона БССР. Апрача таго тав. Дражын сістэматычна праводзіць з калгаснікамі чытку газет і знаёміць з пытаннямі міжнароднага і ўнутранага становішча СССР.

Прапагандысты тт. Фёдараў, Салтан, Міронаў (гор. Магілеў) за студзень і люты па выбарчых участках, да якіх яны былі прымацаваны па выбарах у Вярхоўны Совет СССР, правялі па 10—12 палітгутарак з хатнімі гаспадынямі.

Але гэта толькі пачатак. Партарганізацыям трэба зараз ужо арганізаваць так прапагандысцкую і агітацыйна-масавую работу сярод выбаршчыкаў, каб яна насіла выразна сістэматычны, планавы характар, каб кожны выбаршчык наперад за 10—15 дзён ведаў-бы, якая тэма гутаркі, даклада праводзіцца, калі, дзе і ў які час і каб тэмпы яе ні на мінуту не аслабявалі і пасля выбарчай кампаніі.

Зараз-жа трэба арганізаваць падрыхтоўку вылучаных прапагандыстаў і ў першую чаргу новага кадра прапагандыстаў пры дапамозе арганізацыі для іх кароткатэрміновых курсаў і семінараў.

Рад райкомаў КП(б)Б, аддаючы належную ўвагу гэтай рабоце, падрыхтоўку прапагандыстаў да выбарчай кампаніі ўжо пачалі. Так, напрыклад, Кіраўскі райком вылучыў 400 чалавек прапагандыстаў і правёў з імі інструкцыйную нараду, частка-ж прапагандыстаў была прапушчана праз 10-дзённыя курсы.

У Барысаўскім раёне закончылі работу 10-дзённыя курсы калгасных прапагандыстаў і агітатараў. Пачынаюць работу курсы прапагандыстаў і агітатараў горада колькасцю ў 150 чалавек.

Але далёка не ўсе райкомы гэтаму пытанню аддаюць належную ўвагу. Многія яшчэ раскачваюцца, а час уходзіць. Гэты недахоп трэба неадкладна выправіць.

Прадметнасць і мэтаімкнёнасць, высокі ідэйны змест прапаганды і агітацыі — гэта асноўнае патрабаванне, якое павінна быць прад'яўлена кожнаму прапагандысту і агітатару ў яго рабоце з выбаршчыкамі.

Прапаганда і агітацыя па вывучэнню і растлумачэнню выбарчага закона і Канстытуцыі БССР павінны абавязкова забяспечыць паспяховае выкананне чарговых важнейшых гаспадарчых і палітычных задач.

Задача партыйных арганізацый, комуністаў і комсамольцаў заключаецца зараз іменна ў тым, каб на аснове агітацыі і прапаганды выбарчага закона і Канстытуцыі БССР, на аснове глыбокага растлумачэння пастановы СНК і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству БССР, падняць усе калгасы, усіх калгаснікаў на лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы, на барацьбу за высокі сталінскі ўраджай.

Соўнаркомам і ЦК ВКП(б) была пастаўлена задача: «Арганізаваць шырока і з належным штодзённым кіраўніцтвам спаборніцтва калгасаў і соўгасаў за лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы. Звярнуць асаблівую ўвагу на ўмацаванне жывой сувязі партыйных ар

(Працяг на 3-й стар.).

НА АСНОВЕ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

(ПРАЦЯГ АРТЫКУЛА ТАВ. Н. Я. НАТАЛЕВІЧА).

ганізацый з калгасным актывам і стаханаўцамі».

Як выконваецца гэта заданне?

Соцспаборніцтва ў калгасах разгарнулі, а належнага кіраўніцтва, праверкі, дапамогі соцспаборніцтву і стаханаўскаму руху многімі партарганізацыямі не аказваецца.

Дапамагаць спаборніцтву — гэта значыць штодзённа крапатліва займацца арганізацыйнай работай, ведаць запросы калгаснікаў, якія перашкоды адчувае той або іншы калгаснік, рыхтуючыся да веснавой сяўбы, рыхтуючыся да барацьбы за высокі ўраджай у 1938 годзе, ведаць і неадкладна знішчаць гэтыя перашкоды, дапамагаць калгаснікам своечасова праводзіць усе неабходныя работы.

Пакуль гэтага яшчэ не разумеюць многія кіраўнікі. Інакш чым-жа растлумачыць, што многія МТС не выконваюць плана рамонту трактараў, спазніліся з абменам радковага зярна на гатунковае, зацягнулі ачыстку і сартыроўку насення і ўсю падрыхтоўку да веснавой сяўбы?

Трэба па-сапраўднаму, па-бальшэвіцку ўзначаліць справу кіраўніцтва соцыялістычным спаборніцтвам, стаханаўскім рухам, зрабіць стаханаўскі рух сапраўды масавым і ўсенародным. Для гэтага ў калгасе трэба разгарнуць шырэй высокую па ідэйнаму зместу масава-палітычную работу. Застрэльшчыкамі ў гэтай вялікай справе перш за ўсё павінны быць комуністы і комсамольцы.

Вялікае яднанне партыі з беспартыйнымі на выбарах у Вярхоўны Совет СССР паказала, якую магутную сілу прадстаўляюць партыйныя арганізацыі, калі яны ўмеюць своечасова прыцягнуць беспартыйны актыў да практычнай работы, умеюць своечасова падхватваць ініцыятыву мас, умеюць накіроўваць яе, умеюць весці за сабой масы да новых найвялікшых перамог соцыялізма.

Надзвычай вялікае значэнне мае наглядная адлюстраванне выбарчага закона і Канстытуцыі БССР. Таму трэба ўжо зараз рыхтаваць увесь неабходны матэрыял для гэтага. Трэба прадумаць план, дзе і як лепш размясціць матэрыял, як лепш мастацка адлюстраваць выбарчы закон; у нагляднай агітацыі ў клубе, хаце-чытальні, бібліятэцы.

Царкоўнікі ў часе выбараў паспрабуюць усімі мерамі ажывіць сваю работу, з пэўнай мэтай скарыстаць выбары ў сваіх варожых мэтах.

Партарганізацыі павінны проціпаставіць гэтым спробам выкрываўчае бальшэвіцкае слова праўды аб рэакцыйнай сутнасці рэлігіі і контррэволюцыйнай ролі папоў.

Трэба вылучыць і падрыхтаваць кадр прапагандыстаў для антырэлігійнай работы. Гэту работу трэба арганізаваць і праводзіць сістэматычна.

Шырэй асвятляць прапаганду выбарчага закона ў друку—раённых газетах, шматтыражках і насценных газетах. Наш друк у гэтых адносінах, у прыватнасці раённы, пакуль нічога не робіць. Работа-ж па сутнасці пачалася, работа ідзе.

Вывучэнне Палажэння аб выбарах павінна ісці ў цеснай сувязі з вывучэннем Сталінскай Канстытуцыі, вынікаў першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, важнейшых рашэнняў нашай партыі і ўрада, з растлумачэннем міжнароднага і ўнутранага становішча нашай краіны.

Надыходзячыя выбары ў Вярхоўны Совет БССР і Вярхоўныя Советы астатніх саюзных рэспублік павінны прайсці на такім-жа высокім палітычным узроўні, як прайшлі выбары ў Вярхоўны Совет СССР. Увесь свет зноў будзе сведкай грандыёзнага маральнага і палітычнага адзінства совецкага народа, яго любві і бязмежнай адданасці сваёй радзіме і сваёй любімай партыі, якая пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна паспяхова вядзе нашу краіну да новых найвялікшых перамог комунізма.

ДА ЎВАГІ НАРКАММЯСЦПРОМА

Торфзавод імя Орджанікідзе з'яўляецца адным з буйнейшых прадпрыемстваў сістэмы Белторф. Сёлета ён павінен даць 200 тысяч тон торфу.

Бліжацца дні пачатку сезона, але на заводзе да яго не падрыхтаваліся. Нехапае інтэрнатаў на 1000 чалавек. Будаўніцтва новага інтэрната на 150 чалавек тармозіцца з-за адсутнасці будматэрыялаў. Да рамонту старых інтэрнатаў яшчэ не прыступілі. Таксама недастае каля 1000 штук ложкаў, прасцынаў і навалачак. Марудна ідзе і рамонт сталовых.

Другі не менш важны фактар, ад якога ў значнай меры залежыць выкананне плана — гэта падрыхтоўка балота і інвентару. На сёння 50 проц. плошчы балота занята невывезеным торфам, якога тут 80 тысяч тон. На кар'еры № 3 ляжыць 20 тысяч тон машынна-фармовачнага торфу, вывазка якога амаль зусім спынілася. На фрэзеровачным полі № 1 ляжыць 40 тысяч тон торфу. Уласны заводскі транспарт развален. Прымацаваныя калгасы выканалі план вывазкі 1 квартала толькі на 17,8 проц.

Вывазка торфу з балота была арганізавана па-шкодніцку. Замест таго, каб вывозіць раней з самых дальніх участкаў, дзе нельга браць, калі балота адтае, торф вывозілі з участкаў, якія знаходзяцца за поўкілометра ад чыгункі. На фрэзерным участку № 1 торф, які мае ўласцівасць да самазапальвання, не вывезен і на сёння. У выніку, ад самазапальвання загінула 10 тысяч тон торфу — страты на 120 тысяч рублёў. Не лепш справа абстаіць і з арганізацыяй пагрузкі. За 1937 год за прастой вагонаў пад пагрузкай заплочана штрафу 15 тысяч рублёў.

На вывазцы торфу зусім не захоўваецца тэхніка беспапаснасці. Выпадкаў траўмы вельмі многа. З імі звыкліся, нават ужо ЦП саюза тарфянікаў лічыць іх «нармальнымі».

Дырэктар завода тав. Каган усё «знаёміцца» з працай, на заводзе ён з'яўляецца гасцём, часцей за ўсё раз'язджае па камандыроўках. Былы дырэктар тав. Жук, зараз галоўны інжынер Белторфа, вельмі часта бывае на заводзе, але ніякай дапамогі не аказвае.

Культмасавая работа зусім адсутнічае. У выніку, сярод рабочых развіта п'янства, карцёжная ігра і хуліганства. Тарфяны камітэт прывык да такіх агіднасцей і не зварачае на гэта ніякай увагі.

На заводзе ёсць нямала стаханаўцаў, якія паказваюць добрыя ўзоры працы, але аб іх ніхто не ведае, імі не цікавяцца.

Наркаммясцпром, ЦП саюза тарфянікаў павінны навесці парадак на сваім прадпрыемстве.

Г. АВАДЗЕНЬ.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА АГРАНОМАЎ

Таварышы па вучобе, скончыўшыя ў 1937 годзе Віцебскі сельскагаспадарчы тэхнікум, сустрэліся на Ўсебеларускай нарадзе аграномаў. НА ЗДЫМКУ (справа налева): Марыя Грыгораўна Пучкова — аграном Заслаўскай МТС, Ніна Пятроўна Ламака — аграном Клічаўскай МТС і Аляксей Міхайлавіч Кісялёў—аграном Барысаўскай МТС.

Фота Я. Салавейчыка.

Прамова т. В. М. ЖУКОЎСКАГА

(Старшы аграном лепельскага акрза)

Таварышы! Перадавыя рэспублікі і вобласці Совецкага Саюза, перадавыя калгасы, брыгады, звенні і стаханаўцы паказалі цуды на соцыялістычных палях у барацьбе за высокі ўраджай. Трэба, аднак, адзначыць, што наша рэспубліка адстае ад перадавых краёў і абласцей Саюза. Мы яшчэ не перанялі вопыту лепшых стаханаўцаў, майстроў высокіх ураджаяў. Старшы аграном Наркамзема рэспублікі тав. Бяркоўскі, які выступіў тут з дакладам, павінен быў падагуліць і аналізаваць багаты вопыт стаханаўцаў, лепшых аграномаў. Але дакладчык з гэтай задачай не справіўся.

Паўстае вельмі многа пытанняў агратэхнікі, якія мы павінны вырашыць. Узяць, напрыклад, пытанні наконт плугоў для апрацоўкі глебы. На самой справе, дакуль будзем мы карыстацца аднаконнымі плугамі, гэтай старажытнай прыладай, якая толькі псуе калгасныя палі. Чаму ў нас «сакаўскія» плугі перароблены на гэтыя калымагі? Чаму Наркамзем не ўмешваецца, не дабіваецца, каб у калгасах перасталі карыстацца гэтымі плугамі? Паўтараю, яны псуюць нашу калгасную зямлю.

Тут многа гаварылі аб мясцовых угнаеннях, аб вопыце стаханаўцаў па арганізацыі падкормкі пасеваў. Але як-жа ў нас арганізавана работа па накапліванню гноевай жыжы? Дрэнна. У нас не створана база для яе зборкі і захавання. Каб збіраць жыжу трэба выкопваць ямы. Калі няма цэменту — абмазваць іх глінай. Пакуль-што гэта не робіцца.

Некалькі слоў аб рабоце аграномаў. Праца іх зусім не арганізавана. Вось канкрэтны прыклад. Старшыя аграномы раённых зямельных аддзелаў 3—4 разы перараблялі пасеўныя планы. Я проста не разумею, што гэта робіцца. Спусцілі нам кантрольныя лічбы, потым прышлося іх перарабляць. Некалькі дзён таму назад прыслалі канчатковы план, лічбы зноў перароблены. Такім чынам аграномы райза і МТС сядзяць днём і ноччу і перарабляюць планы.

Участковыя аграномы працуюць самацёкам. Ніхто імі не кіруе, не даюць ім заданняў, не дапамагаюць і ніхто не правярае як яны працуюць. Па Лепельскаму і Чашніцкаму раёнах работу ўчастковых аграномаў не правяраюць па 2—3 месяцы, і ў выніку яны працуюць дрэнна.

Трэба, каб участковы аграном практычна арганізоўваў калгасную вытворчасць, каб ён канкрэтна вучыў стаханаўцаў, і тады будуць добрыя вынікі. Я прывяду канкрэтны прыклад. Калі я працаваў аграномам у Крычаўскім раёне, я практычна дапамог некалькім стаханаўскім звенням атрымаць высокі ўраджай. Я прыехаў да аднаго звеннявога і кажу, што падкормкай можна павысіць ураджай. Распрацаваў з ім практычны план, усё падрабязна растлумачыў. Восенню я сустрэўся са звеннявым на нарадзе стаханаўцаў. Ён мне і заяўляе:

— Дзякую за добрую параду. Заўсёды я так буду рабіць. Калгас атрымаў сярэдні ўраджай жыта 9 цэнт., а я атрымаў — 25 цнт. Гэта — вынік праведзенай падкормкі, добрага догляду.

У другім калгасе я гэтага не зрабіў. На-хаду я пагаварыў са звеннявой. Я спяшаўся ад'язджаць Пакінуў ёй план, у якім яна не разабралася, і хутка пакінуў калгас. Сустракаю звеннявую праз 2 месяцы.

— Ну, якія вынікі?—пытаюся.

— А я ўсё забылася, што ты мне гаварыў.

Я ўпэўнен, што калі-б я дапамог звеннявой практычна ажыццявіць патрэбныя агратэхнічныя мерапрыемствы, атрымаўся-б добры ўраджай. Апошні факт я прывёў, як прыклад маёй дрэннай работы. Гэта паказвае, што мы, аграномы, абавязаны практычна дапамагаць стаханаўцам і тады будуць добрыя вынікі.

Прамова тав. С. А. ПАЎЛАЎЦА

(Старшы аграном тураўскага райземаддзела)

Дванаццаць калгасаў нашага раёна ў 1937 годзе дабіліся сярэдняга ўраджаю зернавых па 100 пудоў з гектара. Калгас «Совецкая Беларусь» атрымаў у сярэднім па ўсіх зернавых культурах 18,7 цнт з гектара. Але я павінен сказаць, што раён у цэлым не мае такіх паказальнікаў. А іх могуць дабіцца ў гэтым годзе ўсе калгасы.

У 1931 годзе мы мелі сярэдні ўраджай усіх зернавых культур па раёну 3,6 цнт з гектара. Гэта — ганебная лічба. У 1932 годзе — 6,8 цнт. У 1937 годзе атрымалі сярэдні ўраджай па раёну па ўсіх зернавых культурах 11,7 цнт, а па азімай пшаніцы сярэдні ўраджай 16,4 цнт з гектара. Такім чынам, з года ў год расце ўраджайнасць калгасных палёў.

Чым перадавыя калгасы нашага раёна забяспечылі ўраджай зернавых у 100 і больш пудоў з гектара? Гэтага мы дабіліся комплексным правядзеннем агратэхнічных мерапрыемстваў. Мы праводзілі яравізацыю зернавых. Асабліва вялікую ўвагу мы звярнулі на барацьбу з пустазеллем. Некалькі год таму назад у нас была выключная засмечанасць калгасных палёў пустазеллем. Каб пазбавіцца ад гэтага зла, мы разгарнулі лушчэнне сцерня. Трэба, каб лушчэнне праводзілася ва ўсіх калгасах рэспублікі.

Апрача таго, мы ўдзялілі многа ўвагі перакрыжаванай сяўбе радковымі сеялкамі і ад гэтага атрымалі выдатныя рэзультаты.

Вось характэрны прыклад. На пасеяным участку калгаса «XIII Кастрычнік» была праведзена перакрыжаваная сяўба. З гэтага ўчастка на плошчы ў 5 гектараў атрымалі сярэдні ўраджай аўса па 27 цэнтнераў, у той час, калі сярэдні ўраджай аўса па ўсяму калгасу 17,9 цнт.

Узмоцнена рыхтуемся да веснавой сяўбы. Мы паставілі перад сабой задачу, каб у гэтым годзе правесці перакрыжаваную сяўбу на плошчы не менш 1000 гектараў. Гэта забяспечыць нам значны ўздым ураджайнасці. Неабходна ў сувязі з гэтым максімальна скарыстаць радковыя сеялкі. А трэба сказаць, што іх прадукцыйнасць пакуль-што вельмі нізкая. Тлумачыцца гэта тым, што скарыстоўваюцца яны зусім няправільна.

Дрэнная работа Наркамзема Беларусі адбіваецца на нашай рабоце ў раёне. У мінулым годзе на палях у вялікіх размерах была распаўсюджана мядзведка, якая знішчыла нямала дабра. У сувязі з гэтым мы намецілі ў гэтым годзе на плошчы ў 300 гектараў арганізаваць барацьбу з мядзведкай. Нам паабяцалі даць яду, але не далі. Наркамзему трэба больш сур'ёзна аднесціся да правядзення ў жыццё тых мерапрыемстваў, якія намячаюцца для атрымання высокіх ураджаяў.

Прамова тав. С. А. МАЙЁРАВА

(Аграном Мсціслаўскай МТС)

Таварышы! Перадавыя калгасы нашага раёна заваявалі ў 1937 годзе высокі ўраджай. Калгас імя Кірава атрымаў сярэдні ўраджай зернавых 19 цэнтнераў. На працадзень калгаснікі атрымалі 6,5 кгр. хлеба. Калгас «Чырвоная змена» атрымаў у сярэднім па 16 цнт збожжавых. На працадзень выдала 5,2 кілограма збожжа. Калгас імя Варашылава — 15 цнт збожжавых. На працадзень атрымалі 6 кілограмаў. У сярэднім па раёну на працадзень калгаснікі атрымалі 2,88 кілограма збожжавых, 4,9 кілограма бульбы і 38 кап. грашыма. Сярэдні ўраджай зернавых па раёну 8,8 цэнтнера.

Ясна, што мы не можам супакоіцца на такіх паказальніках. Нам трэба ў гэтым годзе сабраць значна большы ўраджай.

У сувязі з гэтым, неабходна надаць многа ўвагі насеннаводчым участкам. Работа на гэтых участках на працягу ўсіх мінулых год вельмі храмала. Трэба тут навесці бальшэвіцкі парадак. У нашым раёне па большасці калгасаў насеннаводчыя ўчасткі адведзены і асталбаваны, падрыхтавана насенне, угнаенні як мясцовыя, так і мінеральныя.

Тут мала гаварылі аб дапамозе аграномаў стаханаўскім звенням. Наступіў час, калі кожны аграном павінен ушчыльную ўзяцца за гэту работу. У нашым раёне агратэхнічныя планы ўжо складзены для ўсіх стаханаўскіх звенняў. Мы павінны растлумачыць кожнаму стаханаўцу, што ён практычна павінен зрабіць, як выкарыстаць угнаенне для кожнай культуры ў пасобку, каб атрымаць высокі ўраджай.

Некалькі слоў аб рабоце ўчастковых аграномаў. Трэба для кожнага ўчастковага агранома арганізаваць пэўны цэнтр, дзе-б ён мог сканцэнтраваць сваю работу, хаця-б у выглядзе хаты-лабараторыі. Участковы аграном не знаходзіцца на месцы. Сёння ён у адным калгасе, заўтра—у другім, паслязаўтра — у трэцім. Часам цяжка яго знайсці.

У нашым і другіх раёнах існуюць хаты-лабараторыі. Але як яны працуюць? Часам яны існуюць толькі на паперы, працуюць вельмі дрэнна. Наркамзем, мусіць, забыўся аб іх існаванні, абсалютна не кіруе іх работай. Кожны загадчык хаты-лабараторыі працуе па-свойму, як яму ўздумаецца. У нашым раёне з загадчыкамі хат-лабараторый праводзім нарады, раім, якія мерапрыемствы правесці на працягу месяца. Але гэта зусім недастаткова. Трэба па-бальшэвіцку ўзяцца за навядзенне парадку ў хатах-лабараторыях.

Садаводства — вялікая крыніца даходнасці калгасаў. Але ў гэтай галіне мы працуем дрэнна. За мінулы год у нашым раёне пасаджана вельмі многа садоў. Адчуваецца востры недахоп пасадачнага матэрыялу. Трэба ўсур'ёз паставіць пытанне аб пашырэнні нашых пітомнікаў. Нарэшце, аплата і арганізацыя працы па садаводству. Наркамзем ніякіх указанняў па гэтаму пытанню не дае. Неабходна палепшыць кіраўніцтва садаводствам у калгасах.

Я запэўняю, што тыя задачы, якія перад намі, аграномамі, пастаўлены, мы выканаем. Будзем змагацца за высокі ўраджай, каб апраўдаць тое давер'е, якое нам аказвае вялікая партыя Леніна—Сталіна.

ПОЛЬШЧА СЁННЯ

—о—

Д. АНДРЫЕВІЧ

★ ★ ★

Змрочныя вынікі прыходзіцца падводзіць пілсудчыкам да 12-годдзя панавання фашысцкай дыктатуры.

Эканамічнае становішча Польшчы прадаўжае аставацца надзвычай напружаным. Грозныя прызнакі пачаўшагася эканамічнага крызіса ў ЗША і ў Англіі востра адчуваюцца і ў польскай эканоміцы. Наперакор казённа-аптымістычным сцвярджэнням на бюджэтнай сесіі сейма віцэ-прэм'ера і міністра фінансаў Квяткоўскага, большасць паказальнікаў эканамічнай кан'юнктуры Польшчы не дасягнула ў 1937 годзе нават дакрызіснага ўзроўню 1928—29 года. Больш таго, «Дзеннік людовы» выкрывае Квяткоўскага ў яўным перапавелічэнні лічбаў. Паводле даных афіцыяльнага кан'юнктурнага інстытута, індэкс валавой прадукцыі роўны не 90, а 85,5 сродкаў вытворчасці — не 100, а 92,3. Агульны-ж індэкс прамысловай прадукцыі на верасень мінулага года складаў 90.

Калі мы разгледзім паказальнікі колькасці рабочых, занятых у прамысловасці, то і тут выявім рэзкае зніжэнне. У 1937 г. ў прамысловасці было ў сярэднім занята 640 тыс. чал., супроць 767 тыс. чал. у 1929 годзе. Аднак, трэба мець на ўвазе, што лічба — 640 тыс. чал. не адлюстроўвае сапраўднасці, бо афіцыяльная статыстыка прылічвае да занятых рабочых каля 100 тыс. беспрацоўных, атрымаўшых часовую работу на грамадскіх работах, фінансіруемых фондам працы.

І гэта ў перыяд ваеннай кан'юнктуры, калі фашысцкая Польшча рыхтуецца да новых небяспечных авантур.

Яшчэ больш сумны малюнак наглядаем у сельскай гаспадарцы Польшчы. Насельніцтва, занятае ў сельскай гаспадарцы, дасягае ў Польшчы 73 проц. Пераважная маса сялянскіх гаспадарак — гэта маламоцныя карлікавыя гаспадаркі. Згодна даным «Малога статыстычнага штогодніка» — 67 проц. сялянскіх гаспадарак маюць дзялянкі да 5 гектараў. Гаспадаркі абцяжараны непасільнымі пад[illegible]цамі і паборамі. Натуральна, што ў [illegible] голых умовах немінуча дэградацыя гасп[illegible] звыкі. [illegible] заме паглыбляюць і Нізкія ўрад[illegible]

без таго жудасна цяжкое становішча сельскай гаспадаркі, павялічваюць разарэнне, голад, галечу польскага сялянства.

Паказальнікам усё пагоршваючагася гаспадарчага становішча і наступлення эканамічнага крызіса з'яўляецца рост ліку беспрацоўных, гэтага біча і нязменнага спадарожніка капіталістычнага грамадства. Знізіўшаяся было к лету 1937 года, у сувязі з сезонным ажыўленнем, колькасць беспрацоўных з 536 тыс. у пачатку года да 293 тыс. у чэрвені, з наступленнем зімовага сезона дае рэзкі скачок уверх.

Так, на 1 снежня 1937 г. было 330 тысяч (кругла) беспрацоўных, а к 15 лютага 1938 г. — ужо 554 тыс. За два з паловай месяца павелічэнне на 224 тыс. І гэта толькі зарэгістраваных, а фактычная колькасць беспрацоўных толькі ў гарадах Польшчы дасягае 1 мільёна чалавек, а разам з вёскай — 2 мільёнаў чалавек. З сем'ямі гэта будзе 6—7 мільёнаў чалавек. На 34,2 мільёна насельніцтва Польшчы гэта складзе каля 20 процантаў.

Гэтыя 6—7 мільёнаў чалавек асуджаны на голад, галечу і нечалавецкія пакуты. Некаторае ўяўленне аб умовах гэтага жыцця нам можа даць карэспандэнцыя з Радома, змешчаная ў газеце «Новая праўда»:

«Велізарныя масы радомскіх беспрацоўных знаходзяцца ў страшэнных умовах. Няшчасныя, галодныя, поўзамёрзлыя людзі спадзяюцца на лепшае будучае, якое, на жаль, абяцае ім толькі далейшыя пакуты. Дастаткова паглядзець на дрыжачых ад голаду бацькоў сем'яў, якія стаяць у чаргах перад біржамі працы, каб зразумець іх лёс і жудасныя матэрыяльныя ўмовы жыцця. У Борках яны жывуць у цёмных, затхлых бараках, у Млодзянове — у старых чыгуначных вагонах, у Блініцах — у поўразбураных хібарках, у Абозісе (прадмесце Радома) — у кішачых крысамі хацінах. У смярдзючым і цесным жыллі яны праводзяць цэлыя месяцы, не выходзячы на вуліцу з-за адсутнасці цёплага адзення. Скрозь і ўсюды ў адным пакоі туліцца па некалькі сем'яў, прычым часта кожная сям'я налічвае па 5—6, а часам і 10 чалавек. Рост дэмаралізацыі і хваробы жахлівы».

Не намнога лепш становішча занятага рабочага. Моцны рост дарагавізны пры жабрацкай зарплаце польскага рабочага дае магчымасць толькі поўгалоднага існавання. Газета «Век новы» ад 28 лістапада 1937 г. так характарызуе гэты ўзровень:

«Калі браць у цэлым жыццё працоўнага чалавека, то ў Польшчы ён жыве горш, чым у іншых дзяржавах... Агульны ўзровень працоўных мас роўны жабрачаму існаванню. Гэта вельмі трагічна, бо ў адчайным становішчы, мяжуючым з жабрацтвам, жыве вялікая колькасць людзей».

Пражытачны мінімум, устаноўлены дзяржаўным інстытутам гігіены, складае для сярэдняй рабочай сям'і Польшчы 185 злотых, з якіх на харчы павінна выдаткоўвацца, прыкладна, 60 проц. (108 зл.). Але, па даных таго-ж інстытута, 98 проц. рабочых, занятых у апрацоўваючай прамысловасці, атрымлівала менш пражытачнага мінімума, прычым, 30 проц. зарабляла менш 108 злотых, гэта значыць, менш таго, што неабходна для прахарчавання сярэдняй сям'і рабочага. У другіх-жа галінах польскай прамысловасці зарплата яшчэ меншая.

Можна згадзіцца з вывадамі газеты, што «ў гэтых умовах жыццё перастае быць жыццём і робіцца трагедыяй».

Такія гаспадарчыя «поспехі» за дванаццаць год крывавай фашысцкай дыктатуры капіталістаў і памешчыкаў Польшчы.

Натуральна, што польскі рабочы, служачы, настаўнік не мірыцца з такім становішчам. Скрозь і ўсюды, наперакор згодніцкай і здрадніцкай палітыцы фашыствуючых профсаюзаў і профсаюзных бюракратаў з ППС (партыя польскіх соцыялістаў), рабочы клас часта стыхійна выступае супроць катаржных умоў жыцця.

Хваля забастовак і стачак, палітычных дэманстрацый і мітынгаў у 1937 годзе безупынна расла. Забастоўкі праходзілі, галоўным чынам, пад лозунгам павышэння зарплаты, у сувязі з растучай дарагавізнай, супроць спецыяльнага падатку і катаржных умоў працы. Так, у першым квартале 1937 года было 419 забастовак і стачак, ахапіўшых 117 тыс. рабочых, а ў другім квартале было ўжо 670 забастовак, якія ахапілі 199 тыс. чалавек.

Забастоўкі 1937 года па свайму характару былі асабліва жорсткія і ўпартыя. Калі ў 1936 г. 952 забастоўкі суправаджаліся заняццем баставаўшымі фабрычных памяшканняў, цэхаў, шахт, тэрыторый, то ў 1937 годзе захваты фабрык і шахт мелі месца ў непараўнана большай колькасці выпадкаў. Так званая «польская забастоўка», суправаджаемая заняццем бастуючымі фабрычнага будынка і знаходжаннем там да канца забастоўкі, стала асноўнай формай эканамічнай барацьбы рабочага класа Польшчы. Тэкстыльшчыкі Беластока пабілі рэкорд так званай «польскай забастоўкі»: рабочыя фабрыкі Бекера не пакідалі памяшкання фабрыкі на працягу шасці месяцаў.

У радзе выпадкаў рабочыя і служачыя дабіваліся некаторага павышэння заработнай платы, як, напрыклад, тэкстыльшчыкі, нафтавікі, гарнякі.

Прайшоўшы год быў знамянальным і ў адносінах палітычнай барацьбы. Можна з упэўненасцю сказаць, што цэнтральнае месца ў барацьбе рабочага класа ў Польшчы ў 1937 годзе занялі выступленні працоўных супроць наступлення фашысцкай рэакцыі, прадстаўленай «Лагерам нацыянальнага яднання» і эндэкаўскім (нацыянал-дэмакратычным) лагерам.

Імкненне новай фашысцкай партыі — «Лагера нацыянальнага яднання» — пашырыць свой уплыў у рабочым асяроддзі, сярод шырокіх слаёў сялянства і інтэлігенцыі і прыцягнуць іх у арганізацыю — скончылася паўнейшым правалам. Нават з'езд пілсудчыкаўскіх профсаюзаў Марачэўскага (т. зв. «333») 289 галасамі проці 4 выказаўся супроць далучэння да новай фашысцкай партыі. У сувязі з гэтым правалам кіраўнік партыі палкоўнік Адам Коц вымушан быў з усім сваім штабам пайсці ў адстаўку і быў заменен больш энергічным пілсудчыкам, генералам Скварчынскім.

Ні адзін мітынг, сход або дэманстрацыя, якія праводзяцца рабочымі і рознымі дэмакратычнымі арганізацыямі, не праходзяць без таго, каб не прымаліся рэзалюцыі, заклікаючыя да барацьбы з фашысцкай небяспекай, каб не раздаваліся лозунгі: «Далоў фашызм», «Далоў лагер нацыянальнага яднання». Выключную папулярнасць сярод шырокіх мас атрымалі патрабаванні роспуску сучаснага падтасаванага і прастытуіраванага сейма і сената і правядзення дэмакратычных выбараў, утварэння ўрада, які абапіраецца на давер'е шырокіх мас, перамены замежнай палітыкі Польшчы.

У кастрычніку мінулага года, у сувязі з разгонам урадам дэмакратычна настроенага праўлення Саюза польскіх настаўнікаў, выбухнула першая ў гісторыі цяперашняй Польшчы аднадзённая палітычная забастоўка настаўнікаў ніжэйшых і сярэдніх школ Варшавы, падтрыманая іншымі гарадамі.

Нарэшце, 1937 год адзначыўся небывалым у польскай вёсцы размахам антыфашысцкага руху. Накопленая за перыяд панавання цяперашняга рэжыму голаду і эксплаатацыі нянавісць сялян прарвалася ў радзе масавых дэманстрацый і выступленняў.

У жніўні мінулага года выбухнула дзесяцідзённая, небывалая і грандыёзная па сваіх маштабах, забастоўка сялян, ахапіўшая дзесяць ваяводстваў з шаснаццаці. У радзе месц забастоўка перарасла ва ўзброеную барацьбу сялян з атрадамі паліцыі. Трэба адзначыць, што рабочыя падтрымлівалі выступленні сялян забастоўкамі салідарнасці.

Люта расправіліся фашысцкія ўлады з удзельнікамі забастоўкі. Карныя атрады агнём і мечам прайшліся па вёсках і мястэчках, расстрэльваючы, катуючы і гвалтуючы сялян. Дзесяткі забітых, сотні раненых і асуджаных на розныя тэрміны ў турмы — такія рэзультаты паліцэйскай расправы.

Забастоўка зрабіла велізарнейшае ўражанне ў Польшчы і не на жарт перапалохала кіруючую кліку. Як першы вопыт масавага выступлення сялянства, яна мае вялікае рэволюцыйнае значэнне.

Супроць антыфашысцкіх настрояў і нарастаючага антыфашысцкага руху дыктатура пілсудчыкаў пускае ў ход усе сродкі паліцэйскага тэрору. Забараняюцца партыі, распускаюцца арганізацыі, закрываюцца газеты, выдавецтвы, культурна-асветніцкія ўстановы, арганізуюцца масавыя працэсы супроць відных дэмакратычных дзеячаў, а таксама комуністаў.

Турмы перапоўнены. Умяшчальнасць іх — 44 тысячы чалавек, а сядзіць 70 тысяч і яшчэ 121 тысяча асуджаных чакае свайго месца ў турмах. Большасць зняволеных — палітычныя. У жудасных фашысцкіх засценках пакутуюць дзесяткі тысяч лепшых людзей Польшчы.

Але крывавымі рэпрэсіямі і разгулам паліцэйскага тэрору не ўдасца азвярэлай фашысцкай рэакцыі знішчыць баявыя рэволюцыйныя традыцыі працоўных мас Польшчы, задушыць усё растучую нянавісць да кіруючай клікі.

Фашысцкая Польшча шукае выхаду з тупіку, з адчайнага ўнутранага становішча ў знешне-палітычных авантурах, у саюзе з фашысцкімі агрэсарамі. Замежная палітыка Польшчы, гэта — палітыка адкрытага падтрымання падпальшчыкаў вайны.

Падбухторваемая фашысцкай Германіяй, скарыстаўшы правакацыйны інцыдэнт на граніцы, Польшча прад'явіла Літве выключна наглы ультыматум, прымушаючы яе пад пагрозай ваеннага нападу ўстанавіць дыпламатычныя адносіны, прарваныя яшчэ ў 1920 годзе пасля захвату Вільно. Польшча ўжо даўно намеціла маленькую Літву ў якасці афяры сваёй агрэсіі і парашыла скарыстаць спрыяючую падпальшчыкам вайны міжнародную абстаноўку. Правакацыя сарвалася. Літва ўступіла гвалту і прыняла польскі ультыматум. Але гэта ні ў якім разе не выключае магчымасці новых правакацый, новага ваеннага нападу.

Фашысцкая Польшча ўступіла на небяспечны шлях ваенных авантур, на шлях згавору з цёмнымі сіламі міжнароднай рэакцыі. На гэтым шляху яна можа лёгка звіхнуць сабе шыю.

УЗОРНА ЗАВЯРШЫЦЬ АТЭСТАЦЫЮ НАСТАЎНІКАЎ

Па рэспубліцы зараз праходзіць велізарнай важнасці работа па атэстацыі настаўнікаў. Гэта выдатнае мерапрыемства нашай партыі і ўрада накіравана на ўмацаванне работы школы, на ўзняцце на яшчэ большую вышыню ганаровага звання совецкага педагога — носьбіта ведаў і социялістычнай культуры, арганізатара комуністычнага выхавання совецкай дзетвары.

На жаль, гэта важнейшае мерапрыемства праводзіцца непасьпяхова. Тэрмін перагляду спраў па раней праведзенай школьнікамі атэстацыі, устаноўлены Цэнтральным Камітэтам КП(б)Б, не выканан. Работа па атэстацыі толькі што разгарнулася, а ў радзе месц (Віцебск і інш.) амаль не пачата. Атэстацыя па рэспубліцы недапушчальна зацягваецца. Па вестках, на 20 сакавіка па БССР з 30.300 настаўнікаў прайшло атэстацыю нямнога больш 20.000.

Несур'ёзныя і бесклапотныя адносіны да атэстацыі настаўнікаў праяўляе Наркамат асветы БССР, які па-сапраўднаму не кіруе работай камісіямі па атэстацыі і не ведае становішча спраў на месцы. Нарком асветы тав. Піваварaў самаўхіліўся ад гэтага важнейшага мерапрыемства, перадаручыў яго і аддаў на водкуп другарадным работнікам наркамата. Не дзіўна, што пад бокам ў Наркамасветы ў Сталінскім раёне горада Менска атэстацыю ў радзе месцператвараюць у экзамены, няма чулых і клапатлівых адносін да настаўнікаў. Камісія аб адным настаўніку зусім не магла нічога рашыць і перадала пытанне на разгляд райана аб «праверцы гэтага настаўніка». Іменна «праверкай», а не глыбокім знаёмствам з настаўнікамі і іх работай у школе займаюцца многія камісіі.

Недапушчальным трэба лічыць і той факт, што Наркамасветы яшчэ і не думае прыступаць да зацверджання праведзенай атэстацыі і, больш таго, не прыступіў да разгляду заяў настаўнікаў па пытаннях атэстацыі. Упраўленні пачатковай і сярэдняй школы Наркамасветы стаяць у баку ад атэстацыі. Упраўленнем-ж сярэдняй школы да гэтага часу не забяспечыла выдачу атэстатаў настаўнікам аб сканчэнні педагагічных устаноў, чым фактычна затрымлівае іх атэстацыю.

Безумоўна, работа па атэстацыі ў большасці раёнаў БССР зараз праходзіць на высокім палітычным узроўні. Партыйныя арганізацыі ў большасці раёнаў непасрэдна кіруюць гэтай адказнай работай. Вынікам гэтага можа служыць работа Слуцкай і Мозырскай партарганізацый, дзе гарадскія атэстацыйныя камісіі сваю работу пасьпяхова закончылі.

Зацягваецца правядзенне атэстацый у тых раёнах, дзе няма сур'ёзнай увагі да гэтага важнейшага мерапрыемства з боку райкомаў партыі і райвыканкомаў, дзе не адчуваецца кіраўніцтва Наркамасветы і яго нізавых органаў. Так, напрыклад, у Талачынскім, Суражскім і іншых раёнах атэстацыя і перагляд спраў па атэстацыі не праведзены і напалову. У радзе-ж месц камісіі толькі што пачалі работу (Кіраўскі і інш. раёны). У Менскім раёне, напрыклад, работа атэстацыйнай камісіі зацягваецца толькі таму, што райвыканком не забяспечыў яе сродкамі перасоўвання.

Не ўсюды дастаткова правільна атэстацыйныя камісіі зразумелі свае непасрэдныя задачы. Так, напрыклад, замест таварыскага падыходу да атэстуемых настаўнікаў пры праверцы іх ведаў у Мехаўскім раёне настаўнікам давалі дыктоўкі, якія ніяк не могуць быць прызнаны сродкам праверкі работы і барацьбы таго ці іншага настаўніка за комуністычнае выхаванне ў школе. Атэстацыйная-ж камісія ў Смілавіцкім раёне атэстоўвала ўсіх настаўнікаў без разбору, не зрабіла атэстацыю сродкам паляпшэння якасці работы школ, навядзення ў іх бальшэвіцкага парадку.

Многія атэстацыйныя камісіі забываюць, што перад імі стаяць задачы не толькі правяраць, як працуе настаўнік у школе, але і ўказваць шляхі для выпраўлення маючыхся недахопаў, вучыць пераймаць і скарыстоўваць вопыт лепшых. Так, у Любаньскім і Барысаўскім раёнах наглядаліся факты, калі аб настаўніку, які дапусціў адну выпадковую памылку, робяць вывад аб яго непрыгоднасці да працы.

Такім чынам, праводзячы велізарную і сур'ёзную работу па ачышчэнню радоў совецкага настаўніцтва ад людзей, не заслугоўваючых высокага звання совецкага педагога, ад людзей выпадкова трапіўшых у школу, нашы атэстацыйныя камісіі дапускаюць і некаторыя памылкі. Памылкі ў правядзенні атэстацыі трэба па-бальшэвіцку выправіць, дабіцца таго, каб праводзіць атэстацыю ў тэрміны, вызначаныя партыяй і ўрадам, забяспечыўшы самыя чулыя, клапатлівыя і таварыскія адносіны да настаўнікаў пры разглядзе пытанняў аб прысваенні ім звання народнага настаўніка.

Наркамасветы павінен сур'ёзна ўзяцца за работу па кіраўніцтву атэстацыяй. Трэба не толькі рэгістраваць зводкі, а канкрэтна, аператыўна кіраваць і дапамагаць атэстацыйным камісіям у іх адказнай і клапатлівай рабоце.

Часу да сканчэння работы ў раёнах па атэстацыі асталося мала. Партыйныя, комсамольскія арганізацыі, органы народнай асветы абавязаны ўзорна, па-бальшэвіцку завяршыць атэстацыю настаўнікаў,—гэта важнейшае мерапрыемства па ўмацаванню работы і барацьбы совецкай школы за комуністычнае выхаванне дзяцей.

—o—

РАСПАЧАЛІ ПАЛЯВЫЯ РАБОТЫ

ПОЛАЦК. Пачаліся палявыя работы ў некаторых калгасах Ветрынскага раёна. 21 сакавіка ў калгасе «Чырвоны молат» узарана 3 гектары. У калгасе «Перамога», гэтага-ж сельсовета, узарана 2,60 гектара. Да палявых работ прыступілі і ў калгасе імя Калініна, Літвінаўскага сельсовета.

ЕГОРЧАНКА.

СМАЛЯВІЧЫ. У калгасе «Змагар», Амельянаўскага сельсовета, распачалі ворыва пад яравыя культуры. За дзень ўзарана 3 гектары.

Распачалі таксама ворыва калгасы «МОПР», Юраўскага сельсовета, і «Будзёнавец», Варатоўскага сельсовета.

ЗАПРУЦКІ.

Пры Асіпавіцкім леспрамгасе адкрыт дом адпачынку, дзе адпачываюць лесарубы. НА ЗДЫМКУ (алева направа): стаханаўцы-лесарубы тт. С. С. Паўловіч, П. А. Пазгерт, А. С. Мацкевіч і В. Ф. Дубовік ля патэфона.

Фото Я. Салавейчыка.

ВУЧОБА КАМАНДЗІРАЎ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Не адрываючыся ад асноўнай работы — кіраўніцтва баявой і палітычнай падрыхтоўкай сваіх падраздзяленняў, тысячы камандзіраў Чырвонай Арміі многа і напружана вучацца, удасканальваючы сваю ваенную кваліфікацыю.

Менскае аддзяленне факультэта вячэрняга навучання Ваеннай акадэміі налічвае больш 30 слухачоў — маёраў, капітанаў, старшых лейтэнантаў. Сярод іх двойчы ордэнаносец, сын беларускага селяніна-бедняка Чэрноў; удзельнік баёў з белапалякамі на палях Беларусі, ордэнаносец Прыдачын; ордэнаносцы Фірсаў, Снесарскі; узнагароджаныя юбілейнай медаллю тт. Несцерэнка, Марозаў і інш.

Усе слухачы аддзялення вядуць адказную работу ў часцях, актыўна ўдзельнічаюць у партыйным і грамадскім жыцці. Вучоба ў Акадэміі звязана для іх са стратай многіх гадзін заслужанага адпачынку. Пасля напружанага працоўнага дня да позняй ночы яны сядзяць за кнігамі. Палітэканомію слухачы Акадэміі вывучаюць па арыгіналах скарбніцы марксізма-ленінізма, гісторыю і сучаснае становішча ваеннага майстэрства — па працах віднейшых тэарэтыкаў ваеннай справы, у цеснай увязцы з улікам урокаў баёў на франтах у Іспаніі і Кітаі.

Слухачы Акадэміі вывучаюць стратэгію і тактыку замежных армій, іх узбраенні, замежныя мовы.

У школьна-курсавой сетцы менскага Дома Чырвонай Арміі працуе некалькі груп па падрыхтоўцы камандзіраў на асноўныя факультэты ваенных акадэмій.

П. Т.

6 МІЛЬЁНАЎ РУБЛЁЎ ЭКАНОМІІ

Цэнтральны совет вынаходнікаў БССР падвёў вынікі работы за 1937 год. Ад вынаходнікаў, рацыяналізатараў і стаханаўцаў 132 прадпрыемстваў цяжкай, лёгкай і лясной прамысловасці паступіла каля 6 тыс. прапаноў па паляпшэнню і ўдасканаленню вытворчасці. Ад укаранення толькі трох тысяч прапаноў рэспубліка атрымала 6 мільёнаў рублёў эканоміі ў год. Так, напрыклад, на менскай швейнай фабрыцы імя Крупскай ад рэалізацыі 5 рацыяналізатарскіх прапаноў было атрымана 57 тыс. рублёў эканоміі. Укараненне 32 рацыяналізатарскіх прапаноў на менскай швейнай фабрыцы «Кастрычнік» дала 254 тыс. рублёў эканоміі. Аўтарскіх прэмій у мінулым годзе выплачана 400.616 руб.

На прадпрыемствах рэспублікі значна выраслі рады вынаходнікаў і рацыяналізатараў. У мінулым годзе вынаходніцкі рух таксама развіўся і ў арцелях прамкаапераціі. У 10 арцелях арганізаваны таварыствы вынаходнікаў.

ВЫРАБ ЛЕТНЯГА АСАРТЫМЕНТА ВОПРАТКІ

Менская швейная фабрыка «Кастрычнік», магілеўская імя Валадарскага і віцебская «Сцяг індустрыялізацыі» перайшлі на выраб летняга асартымента мужчынскага, жаночага і дзіцячага адзення. Фабрыка «Кастрычнік» вырабляе 12 фасонаў летніх жаночых паліто, 7 фасонаў шаўковых плацяў і 4 фасоны жаночых касцюмаў. Магілеўская фабрыка імя Валадарскага выпускае летнюю баваўняную жаночую і дзіцячую вопратку 32 фасонаў і віцебская фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі»—8 фасонаў паліто для дарослых і дзяцей.

КАЛГАСНЫ КІРМАШ У БАБРУЙСКУ

БАБРУЙСК, 20 сакавіка. (Кар. «Звязды»). У Бабруйску адкрыўся перадвеснавы міжраённы калгасны кірмаш. Дзесяткі калгасных падвод і аўтамашын з раніцы запоўнілі базарную плошчу. Многа малочных прадуктаў, мяса, бульбы, мукі, гародніны, парасят, хатняй птушкі. Калгас імя Леніна вывез поўтоны фасолі. Прыкметна знізіліся цэны на прадукты. Гандлюючыя арганізацыі, прадпрыемствы мясцовай прамысловасці і прамкаапераціі Бабруйска вывезлі на кірмаш на 700 тыс. рублёў розных прамысловых і харчовых тавараў.

КОЛЬКІ ГАЗЕТ І ЖУРНАЛАЎ АТРЫМЛІВАЕ МЕНСК

Газеты і журналы сталі першай неабходнасцю кожнага совецкага грамадзяніна. Рост распаўсюджвання бальшэвіцкага друку асабліва ярка відаць на прыкладзе сталіцы БССР.

За 1914 год Менск атрымаў 1.200 тысяч экземпляраў розных газет і журналаў. У 1937 годзе беларуская сталіца атрымала звыш 22 мільёнаў экземпляраў. Штомесячна менская пошта дастаўляе падпісчыкам да двух мільёнаў экземпляраў газет і журналаў. Апрача «Правды», «Известий», «Комсомольской правды» і іншых цэнтральных і мясцовых газет, шырокае распаўсюджванне маюць партыйныя журналы, асабліва журналы ЦК ВКП(б) — «Партстроительство», «Спутник агитатора» і інш. Чытачамі гэтых журналаў з'яўляюцца тысячы агітатараў — партыйных і непартыйных бальшэвікоў, прымаўшых актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Тыраж партыйных журналаў у параўнанні з 1936 годам павялічыўся ў два разы.

Такі-ж рост распаўсюджвання бальшэвіцкага друку і ў беларускай калгаснай вёсцы. Так, напрыклад, у вёсках цяперашняга Сястранскага сельсовета, Полацкага раёна, некалі газету выпісваў адзін толькі поп. Цяпер рэдка які калгасны двор не выпісвае сваю акруговую газету «Бальшэвік Полаччыны», цэнтральныя і рэспубліканскія газеты. Па гэтаму сельсовету выпісваецца таксама больш 200 журналаў, у тым ліку 30 экз. «Колхозный бригадир», 25 экз. «Власть Советов», 13 экз. «Юный коммунист», 16 экз. «Партстроительство» і інш. 68 калгасных агітатараў і актывістаў чытаюць журнал «Спутник агитатора».

А. СВЯНЦІЦКІ.

БУЛЬБАПАД'ЁМНІК КАЛГАСНІКА А. Т. ШУЛЬГІ

Калгаснік калгаса «Чырвоны шлях», Бабіцкага сельсовета, Рэчыцкага раёна, тав. А. Т. Шульга вынайшоў машыну для нагрузкі бульбы або коранеплодаў у тару: у вазы, кошыкі, мяхі. Машына складаецца з нахільнага элеватара з рашотчатымі каўшамі, перадачы ад ручнога або механічнага прывода, механізма рэгуліроўкі пад'ёму і апускання элеватара і інш. частак. Бульбапад'ёмнік можа знайсці прымяненне ў калгасах, соўгасах, спіртаводачных заводах і т. д. Ён дае вялікую эканомію ў рабочай сіле.

Вынаходства калгасніка тав. Шульгі адобрана і рэкамендавана ў вытворчасць спецыяльнай экспертнай камісіяй Усесаюзнага навукова-даследчага інстытута сельскай гаспадаркі

—o—

Г. Я. БЕЛКІН—ДОКТАР ВЕТЭРЫНАРНЫХ НАВУК

Пастановай вышэйшай атэстацыйнай камісіі Камітэта па справах вышэйшай школы пры СНК СССР прафесар Віцебскага заветэрынарнага інстытута, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР тав. Г. Я. Белкін зацверджан ва ўчонай ступені доктара ветэрынарных навук без абароны дысертацыі.

—o—

НАДВОР'Е Ў БССР

У БССР стаяць цёплыя сонечныя дні. У паўднёвай зоне рэспублікі тэмпература паветра 20 сакавіка хісталася ад 12 да 16 градусаў цяпла. У астатніх зонах — ад 7 да 12 градусаў. У паўночным Лёзнянскім раёне таксама цёплае надвор'е, частыя туманы і дажджы. Значна раней чым летась, прыляцелі жаўранкі.

Рэкі Прыпяць і Бярэзіна ачысціліся ад ільду. 21 сакавіка на ўчастках Орша—Рагачоў і Рэчыца—Лоеў ускрыўся Днепр, пачаўся лёдаход. На рэках Сож (на ўчастку Прапойск—Чачэрск) і Заходняя Дзвіна (у Бешанковіцкім раёне) таксама пачаўся лёдаход.

За перыяд з 11 па 21 сакавіка ўзровень вады на Дняпры павысіўся вышэй зімовага ўзроўню на 280 см., Сожы — на 180 см., Прыпяці — на 135 см., Бярэзіне — на 100 см., Заходняй Дзвіне (у раёне Суража) — на 450 см. Пад'ём вады на гэтых рэках працягваецца.

—o—

НА ДНЯПРЫ

РЭЧЫЦА. (Па тэлефону). Рака Днепр ачысцілася ад ільду і толькі зрэдку, як белы ком пены, праплывае невялічкі кавалак крыгі, адарваўшайся ад берага. Па люстранай паверхні Дняпра скальзяць першыя лодкі і шлюпкі аматараў шлюпачнага спорта. Узровень вады штодзенна прыбывае. Чакаецца прыбыццё першага парахода. За Дняпром, на лугу, у хмызняках і лазе пачалі гняздзіцца дзікія качкі.

КРАСНАГУЦКІ.

ЯСЛІ У КАЛГАСАХ

Да веснавой пасеўнай кампаніі ў калгасах БССР разгортваецца шырокая сетка сезонных і пастаянных ясляў. Будуць адкрыты 8 185 сезонных ясляў на 250.000 дзяцей і 433 новых пастаянных ясляў на 11.400 дзяцей.

Цяпер ва ўсіх раёнах рэспублікі праводзяцца трохмесячныя курсы па падрыхтоўцы загадчыкаў калгаснымі яслямі, укамплектаваныя з актывістак калгасніц. Курсы выпусцяць каля 1.500 чалавек.

—o—

АЗЕЛЯНЕННЕ МАГІЛЕВА

У гэтым годзе ў Магілеве будуць праведзены значныя работы па азеляненню горада. Пітомнікі Зеленгаса вырасцяць 1.100 тысяч кветак, сярод якіх — вялікая колькасць каўровых кветак усіх відаў, з якіх будуць зроблены партрэты правадыроў, лозунгі, клумбы. Скверы і бульвары горада ўпрыгожацца клумбамі, статуямі, вазамі. Да 1 мая ў аранжарэях Зеленгаса будуць вырашчаны пакаёвыя кветкі: лакфіёль, гартэнзія, цінэрарыя, прымула і іншыя агульнай колькасцю 15.000 вазонаў.

Апрача таго магілеўскі Зеленгас мае дэкаратыўна-пладовы пітомнік плошчаю 42 га. У 1937 годзе было высеяна 110 парод драўняна-хмызняковых раслін, прычым вялікае месца займае флора Далёкага ўсхода, як арэх манчжурскі, бархат, ліпа, клёны, бэз і інш.

На 1938 год для абсталявання ў Магілеве кветкавых магазінаў Наркомгасам адпушчана 10.000 рублёў, але горкомгас зусім не цікавіцца гэтай справай і не аказвае дапамогі. Дагэтуль ім яшчэ не выдзелена пляцоўка для пабудовы кветкавага магазіна.

ЦІПУЛ, ЛЕВАНОВІЧ.

—o—

АД РЭДАКЦЫІ.

У «Звяздзе» № 39 (5713) ад 17 лютага 1937 года ў артыкуле «На Магілеўскім аўтарэмзаводзе» сярод іншых прыводзіліся кампраметуючыя факты і аб намесніку начальніка планавага аддзела завода тав. Лагуцэнка. Пры праверцы факты адносна яго не пацвердзіліся. Рэдакцыя просіць прабачэння ў тав. Лагуцэнка.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

23 сакавіка ў памяшканні Дома партактыва, у 7 гадзін вечара адбудзецца агульнагарадская нарада сакратароў парткомаў, парторгаў, дырэктароў прадпрыемстваў і кіраўнікоў устаноў (комуністаў). Яўка абавязкова.

МЕНСКІ ГАРКОМ КП(б)Б.

Намеснік адказнага рэдактара
І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Сёння ў тэатрах і кіно

Беларускі Дзяржаўны Драматычны тэатр
22 сакавіка Абан. № 145
НЕПАКОЙНАЯ СТАРАСЦЬ

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ВЯЛІКІ ГРАМАДЗЯНІН

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
БАГАТАЯ НЯВЕСТА

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ГАРАЧЫЯ ДЗЯНЁЧКІ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
КАЗКА ПРА РЫБАКА І РЫБКУ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ЧАЦВЕРТЫ ЭСКАДРОН

Кінотэатр «Навіны дня»
1) Ленінградцы сустракаюць папанінцаў.
2) Сталінскія героі ў Маскве
3) Журнал Саюзкінохронікі № 12
4) Совецкі Казахстан

КАМІСІЙНЫ МАГАЗІН № 26
Менскай канторы белпрамгандлю
з прычыны рамонту
перамясціўся
з Ленінскай вул. № 22 на Совецкую, 86 /б. магазін фото-радые/.
23 сакавіка—адкрыццё магазіна
па прыёму ў камісійны продаж розных рэчаў:
Шарсцяныя ткані, гатовае адзенне (новае і быўшае ў карыстанні).
Рэчы хатняга ўжытку, музыкальныя інструменты, фото-радые і іншыя рэчы.
Магазін будзе працаваць з 10 г. да 6½ г. вечара
Менпрамгандаль

АРШАНСКІ НАСТАЎНІЦКІ ІНСТЫТУТ
абвяшчае НАБОР
на 4-месячныя курсы па падрыхтоўцы ў інстытут.
На курсы прымаюцца асобы з сярэдняй адукацыяй. Для паступлення трэба падаць наступныя дакументы: атэстат або пасведчанне аб адукацыі, аўтабіяграфію, метрыку, 2 фотакарткі.
Заняткі пачнуцца 25 сакавіка 1938 года. Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй і кватэрнымі.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ВЫ заўсёды своечасова АТРЫМАЕЦЕ ВЫЙГРЫШЫ
ПА АБЛІГАЦЫЯХ ДЗЯРЖПАЗЫК,
калі будзеце карыстацца паслугамі
БЮРО
ПА ПРАВЕРЦЫ ВЫЙГРЫШАЎ.
У любой ашчадкасе можна купіць картку, коштам 5 капеек, на кожны нумар аблігацыі.
на працягу ўсяго тэрміну пазыкі
Запоўніце картку і пашліце поштай па адрасу: Менск, Дом Урада, Упраўленне ашчадкас і дзяржкрэдыта БССР, Бюро па праверцы выйгрышаў
Бюро акуратна будзе паведамляць вам аб вашым выйгрышу.
Упраўленне ашчадкас і дзяржкрэдыта БССР.

Менская аўтарамонтная станцыя ГАЛОУАЎТАРАМ
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА
АРГАНІЗАЦЫЙ І ЎСТАНОЎ РАЁНАЎ БССР,
якія маюць аўтамашыны,
што СТАНЦЫЯ ПРЫМАЕ Ў БЯГУЧЫ І СЯРЭДНІ РАМОНТ МАШЫНЫ ГАЗ-А і ГАЗ-АА
пры ўмове заезду на станцыю праз кожныя 45 дзён
АБ УМОВАХ МОЖНА ДАВЕДАЦЦА ПА ТЭЛЕФОНУ № 23-158 ЦІ ПІСЬМОВА — ПА АДРАСУ: Менск, Магілеўскае шасэ, 6
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДЗЯРЖАЎНАЕ СТРАХАВАННЕ САЮЗА ССР
МАЕМАСЦЬ КАЛГАСАЎ, РАБОЧЫХ, СЛУЖАЧЫХ, КАЛГАСНІКАЎ, АДНААСОБНЫХ СЯЛЯН І ІНШЫХ ГРАМАДЗЯН МОЖА БЫЦЬ ЗАСТРАХАВАНА Ў ДОБРААХВОТНЫМ ПАРАДКУ.
КАЛГАСЫ МОГУЦЬ СТРАХАВАЦЬ:
ПАСЕВЫ ЗЕРНАВЫХ, БАБОВЫХ І ТЭХНІЧНЫХ КУЛЬТУР, УРАДЖАЙ САДОЎ, ЯГАДНІКАЎ, ВІНАГРАДНІКАЎ;
КОНЕЙ, КАРОЎ, ДРОБНУЮ І ІНШУЮ ЖЫВЁЛУ; ПАБУДОВЫ, АБСТАЛЯВАННЕ, ІНВЕНТАР І ІНШ. МАЕМАСЦЬ.
РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ, КАЛГАСНІКІ І ІНШЫЯ ГРАМАДЗЯНЕ МОГУЦЬ ЗАСТРАХАВАЦЬ:
ХАТНЮЮ МАЕМАСЦЬ, ЖЫВЁЛУ І СРОДКІ ТРАНСПАРТА.
ЗА ДАВЕДКАМІ І РАСТЛУМАЧЭННЯМІ ТРЭБА ЗВЯРТАЦЦА Ў РАЁННЫЯ І ГАРАДСКІЯ СТРАХАВЫЯ ІНСПЕКЦЫІ І ВА ЎПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.
ДЛЯ ЗАКЛЮЧЭННЯ СТРАХАВАННЯ ВЫКЛІКАЙЦЕ АГЕНТАЎ ДЗЯРЖСТРАХА.

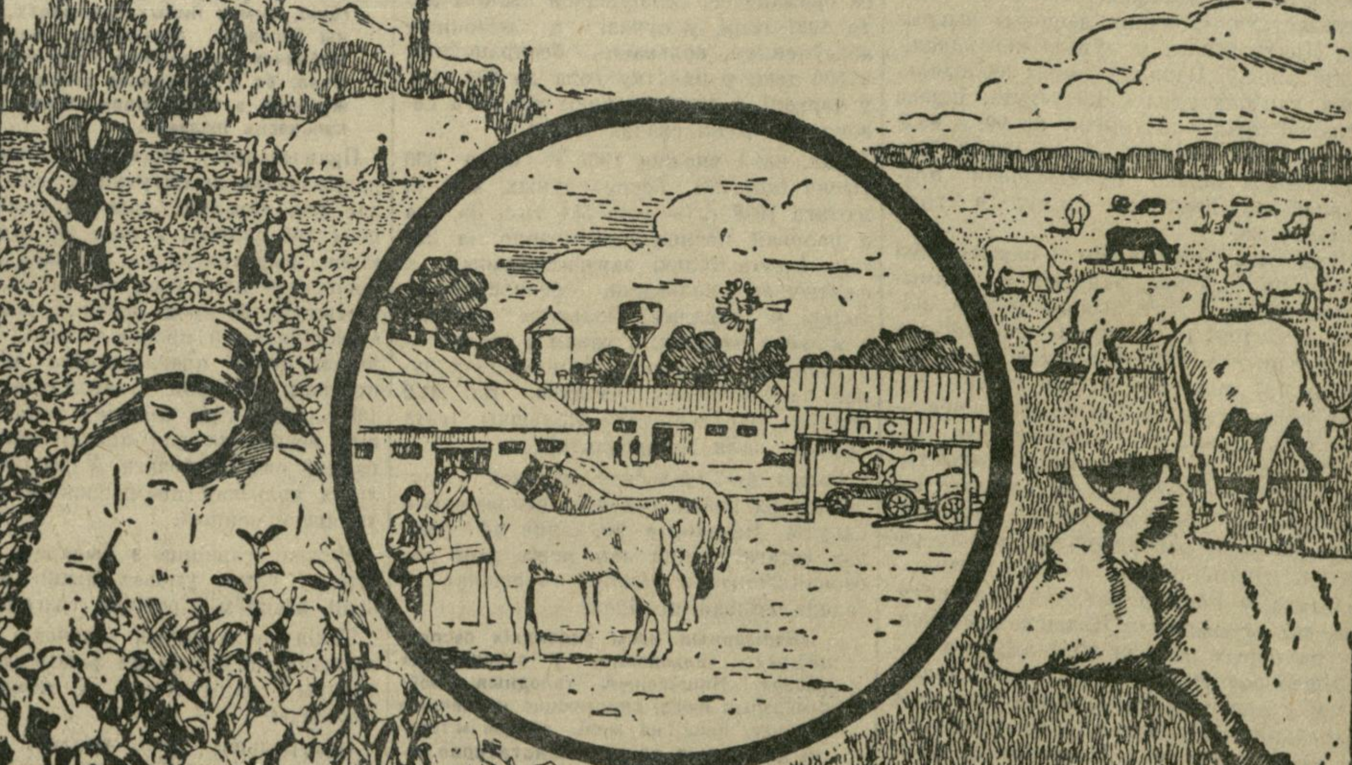

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ газ. „ЗВЯЗДА" ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. № 21-845

Прэзідыум цэнтральнага камітэта профсаюза работнікаў пачатковай і сярэдняй школы БССР з глыбокім жалем паведамляе аб смерці члена пленума ЦК саюза — дырэктара Гомельскага [illegible] вучылішча СЕРАФІМОВІЧА Івана Цярэн[illegible], паследваўшай 21 сакавіка г. г. у г. Менску, [illegible] выказвае спачуванне яго сям'і.

Уп. Галоўлітбела № Н—5466.

Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 49.